MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Číslo: 476/2021-1.7/vt
60569/2021

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Agrovýkrm Spiš, s.r.o.

2. Identifikačné číslo

36 244 180

3. Sídlo

919 08 Boleráz 413

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Chov ošípaných – zefektívnenie prevádzky, farma ošípaných Spišské Vlachy

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti „Chov ošípaných – zefektívnenie prevádzky, farma ošípaných Spišské Vlachy“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“) je zlepšenie výrobného procesu a technologického vybavenia prevádzky farmy ošípaných Spišské Vlachy, čím sa zvýši prevádzková kapacita chovných ošípaných nad 30 kg zo súčasných 8 285 ks výkrmových ošípaných na 19 076 ks.

3. Užívateľ

Agrovýkrm Spiš, s.r.o., 919 08 Boleráz 413

4. Umiestnenie

Kraj:	Košický
Okres:	Spišská Nová Ves
Obec:	Spišské Vlachy
Katastrálne územie:	Spišské Vlachy
Parc. č.:	6558/2, 6558/7, 6558/8, 6558/9, 6558/10, 6558/11, 6558/12, 6558/13, 6558/14, 6558/15, 6558/16, 6558/20, 6558/28, 6558/29, 6558/31, 6558/33, 6558/34, 6558/35, 6558/36, 6558/37, 6558/38, 6558/39, 6558/40, 6558/41, 6558/42, 6558/43, 6558/44, 6558/45

Navrhovaná činnosť bude umiestnená v existujúcom areáli Farmy ošípaných Spišské Vlachy. Areál farmy je situovaný v západnej časti katastrálneho územia mesta Spišské Vlachy, mimo zastavaného územia. Uvedené parcely sú v katastri nehnuteľností evidované ako zastavané plochy a nádvoria.

Dopravne je areál farmy napojený na štátnu cestu III. triedy č. 3241, prístup k jednotlivým objektom farmy je zabezpečený vnútroareálovými komunikáciami.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný termín začatia výstavby:	2021
Predpokladaný termín skončenia výstavby:	2025
Predpokladaný termín začatia prevádzky:	postupne v rokoch 2021 – 2025
Predpokladaný termín skončenia prevádzky:	nie je stanovený

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Areál farmy tvorí samostatný uzatvorený celok mimo zastavaného územia obce. Areál farmy susedí s areálom spoločnosti Agro Spišské Vlachy, s.r.o., ktorá je vlastníkom a prevádzkovateľom hnojovicového hospodárstva (zemnej nádrže na hnojovicu

s príslušenstvom), situovaného na juhozápadnom okraji farmy, z ostatných strán je obklopený poľnohospodárskou pôdou. Areál farmy je dopravne napojený na štátnu cestu III. triedy číslo 3241 v smere Bystrany – Olcnava hlavným výjazdom zo severnej strany. Druhý vedľajší výjazd je situovaný na západnej strane areálu. Vstup do areálu pre motorové prostriedky je riešený cez betónový dezinfekčný žľab. Pri vstupe do areálu farmy je situovaná administratívna budova s vrátnicou.

Areál farmy pozostáva z existujúcich objektov ustajňovacích hál pre ošípané a ďalších prevádzkových objektov, ktorými sú:

- P1 príprava mokrého krmiva,
- P2* sklad uhynutých zvierat (kafilérny box) a žumpa,
- P3 regulačná stanica VTL/STL,
- P4 expedičná rampa,
- P5 transformačná stanica,
- P6 zhromažďovacie miesto nebezpečných odpadov,
- studňa, podzemný vodojem 250 m^3, úpravovňa vody, výtlačný a zásobný vodovodný rad,
- riadiaci systém chovu (zásobníky krmiva, rozvod pitnej vody, zaradenia na vetranie hál, vykurovacie plynové telesá),
- hnojovicová kanalizácia, dažďová kanalizácia,
- sklad uhynutých zvierat a žumpa P2 (objekt SO 60 – kafilérny box nahradí objekt P2* – kafilérny box a žumpa),
- prípravovňa mokrého krmiva (SO 20 vo výstavbe).

Navrhovaná činnosť bude využívať pre ustajnenie a chov ošípaných v maximálnej miere existujúce haly, vrátane hál a objektov vo výstavbe. Navrhuje sa rekonštrukcia a zmena počtu ustajňovacích miest existujúcich hál 1 až 4 a hál 10 až 19. Tiež sa navrhuje prestavba existujúcich chovných hál pre ošípané č. 20 až 23, ktorá sa bude týkať najmä prestavby a dostavby podláh a riešenia podroštových priestorov, opláštenia pozdĺžnych stien, výmeny strešnej krytiny, zateplenia objektu a výmeny výplní okenných, dverných a vetracích otvorov, zároveň bude riešená nová technológia pre chov, t. j. riešenie ustajnenia (hradenie), napájanie a kŕmenie, vetranie, vykurovanie, odstraňovanie hnojovice a s tým súvisiace vyvolané úpravy rozvodov inžinierskych sietí.

Pre zníženie emisií budú realizované úpravy podláh so zmenou gravitačného odvádzania hnojovice na systém vákuovej kanalizácie odvádzajúcej hnojovicu z podroštového priestoru a modernizácia ventilácie chovných hál. V rámci zníženia emisií amoniaku bude modernizovaná ventilácia hál 14 až 19 pričom ventilátory budú umiestnené v blízkosti hrebeňa striech. Následne v rámci rekonštrukcie hál 20 až 23 budú rovnako realizované úpravy podláh a ventilácie (výduchové komíny ventilácií).

V rámci druhej etapy budú vybudované novostavby hál pre ošípané 24 až 27, realizovaná bude dostavba haly pre ošípané č. 22 v dĺžke cca 14 m, dostavba administratívnej budovy a budú dobudované súvisiace areálové rozvody inžinierskych sietí.

Haly č. 1 – 4 a 10 – 26 budú využívané pre ustajnenie a chov chovných ošípaných (tzv. predvýkrm a výkrm). Hala 27 bude využívaná ako tzv. škôlka pre chov odstavčiat.

Uhynuté zvieratá dočasne uskladnené v kafilérnom boxe P2 (resp. dočasne P2*) budú spaľované v navrhovanom asanačnom veterinárnom zariadení – objekt SO 61, s kapacitou max. 1,2 t/deň.

Existujúce inžinierske siete a napojenia na verejné rozvody majú dostatočnú kapacitu pre navrhovanú činnosť a nie je potrebné budovať nové prípojky areálu na verejné rozvody inžinierskych sietí. Navrhovaná činnosť si vyžiada úpravu, rozšírenie a dobudovanie areálových rozvodov vody, vedenia NN, rozvodu plynu STL, dažďovej, splaškovej a hnojovicovej kanalizácie.

Pre prístup k jednotlivým objektom budú dobudované areálové komunikácie a spevnené plochy.

Pre zabezpečenie biologickej bezpečnosti chovu ošípaných dôjde k prepojeniu všetkých ustajňovacích hál v areáli farmy dobudovaním preháňacích chodieb (SO 51 až SO 55). Taktiež budú vybudované preháňacie chodby (SO 56 a SO 57), ktoré budú ukončené v SO 31 – Expedičný sklad.

Z ustajňovacej haly č. 27 bude preháňacia chodba ukončená rampou pre naskladňovanie odstavčiat určených na výkrm. Existujúca preháňacia chodba pri hale č. 14 je ukončená typizovaným vyskladňovacím chladiacim boxom pre kadávery, ktoré sú následne umiestnené do skladu uhynutých zvierat P2*. Jatočné ošípané sú expedované z farmy cez preháňacie chodby ukončené pri hale č. 10 expedičnou rampou P4.

Riadiaci systém chovu pozostáva zo zásobníkov krmiva, prípravovní mokrého krmiva, rozvodu pitnej vody, zariadení na vetranie hál, vykurovania priamo-vykurovacími plynovými jednotkami.

Hnojovica je v pravidelných intervaloch vypúšťaná a dopravovaná hnojovicovou kanalizáciou do prečerpávacích žúmp. Odber hnojovice z prevádzky na ďalšie uskladnenie a spracovanie zabezpečuje zmluvný odberateľ spoločnosť Agro Spišské Vlachy, s.r.o., ktorá ako obhospodarovateľ poľnohospodárskej pôdy v blízkom okolí, má v tesnej blízkosti prevádzky farmy ošípaných Spišské Vlachy vybudované pre tento účel tzv. hnojovicové hospodárstvo, ktoré tvoria:

- prečerpávacia žumpa PŽ č. 1
- prečerpávacia žumpa PŽ č. 2
- Polyetylénová zemná nádrž na hnojovicu s kapacitou 20 150 m^3
- Výdajné miesto č. 1 a č. 2

Hnojovica je z prečerpávacích žúmp prečerpaná do polyetylénovej zemnej nádrže na uskladnenie a následne je čerpaná do autocisterien a vyvážaná na aplikáciu do pôdy.

Kapacita chovu

Prevádzka farmy je zameraná na chov výkrmových ošípaných od štádia naskladnenia odstavčiat pri hmotnosti cca 7 – 30 kg do dosiahnutia porážkovej hmotnosti cca 110 kg. Na farmu budú dovážané odstavčatá z reprodukčných fariem, pričom tu budú chované do jatočnej hmotnosti.

Na farme je v súčasnosti povolený chov 8 285 ks výkrmových ošípaných vo váhovej kategórii nad 30 kg a 2 900 ks odstavčiat do 30 kg určených na výkrm, ktoré sú dovážané z iných chovov.

Kapacita farmy ošípaných Spišské Vlachy sa realizáciou navrhovanej činnosti z hľadiska počtu chovných ošípaných nad 30 kg navýši zo súčasných 8 285 ks výkrmových ošípaných na 19 076 ks, odstavčiat do 30 kg určených na výkrm sa navrhuje 2 016 ks.

Nároky na suroviny, okrem výstavby, bude predstavovať len dovoz krmív (cca 15 748 t/rok) a dezinfekčných prostriedkov.

Zvýšenou kapacitou chovu ošípaných sa zvýši ročná produkcia hnoja (výkaly a moč) z 15 075 t/rok na 32 498 t/rok. Súčasná potreba skladovacích nádrží na hnojovicu predstavuje 6 960 m^3/6 mesiacov, realizáciou navrhovanej činnosti sa potreba zvýši na 14 999 m^3/6 mesiacov. Existujúca polyetylénová zemná nádrž na hnojovicu s kapacitou 20 150 m^3 má dostatočnú kapacitu na zabezpečenie skladovania hnojovice.

Ročná potreba vody sa zvýši z 25 845 m^3 na 53 872 m^3, predpokladaná ročná potreba plynu sa zvýši z 115 308 m^3/rok na 116 871 m^3/rok (vykurovanie aj asanačné zariadenie), k zvýšeniu ročnej potreby elektrickej energie nedôjde. Pre prípad poruchy dodávky elektrickej energie z verejnej siete má farma záložný zdroj elektrickej energie – dieselagregát s výkonom 0,4 MW.

Spôsob chovu

Ošípané budú ustajnené v súlade s Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných v znení neskorších predpisov (minimálne plošné nároky, prístup ku krmivu, pitnej vode, osvetlenie, vetranie, vykurovanie a pod.).

Vo „výkrme“ chovných ošípaných v hmotnostných kategóriách od 30 do 110 kg sú ošípané chované v skupinách na roštovej podlahe z betónových roštov.

V „škôlke“ sú odstavčatá v hmotnostnej kategórii od 7 do 30 kg chované v skupinách na celoroštovej podlahe z plastových roštov.

Ošípaným je umožnené vidieť ostatné ošípané – deliace panely jednotlivých kotercov sú perforované – lamelové.

Technológia kŕmenia

Na kŕmenie sa používajú suché certifikované kompletné kŕmne zmesi, spĺňajúce všeobecné požiadavky na bezpečnosť krmív. Suché krmivo je potrubným rozvodom dopravované do prípravovní mokrého krmiva (tzv. mokré kŕmenie je určené pre výkrm) a do objektov škôlok (tzv. suché kŕmenie je určené pre škôlky).

„Výkrm“ – horizontálne potrubné rozvody mokrého krmiva – hlavný okruh, sú vedené z prípravovní mokrého krmiva pod stropom prepojovacích koridorov. Z hlavného okruhu sú cez pneumatické ventily napájané rozvody v rámci jednotlivých ustajňovacích hál (maštalí). Z rozvodného potrubia v rámci haly je pomocou pneumatických ventilov dávkované potrebné množstvo mokrého krmiva do jednotlivých kŕmnych žľabov.

„Škôlka“ – kŕmenie je riešené suchými kŕmnymi zmesami dopravovanými potrubnými dopravníkmi pod stropom prepojovacej chodby /koridoru/. Riešené sú dva okruhy rozvodu suchého krmiva k zosypným kŕmidlám prostredníctvom terčíkových dopravníkov, ktoré sa napájajú na hlavný rozvod v koridore. Doprava krmiva je riešená v dvoch samostatných vetvách, aby bola umožnená príprava rôznych druhov kŕmnych dávok.

Napájanie

Voda sa k ošípaným dostáva z hlavného prívodu vody (cez filtre a tlakové regulátory) rozvodom vedeným popri kŕmnom potrubí pod stropom sekcií. Napájanie pre výkrm je riešené kolíkovými napájačkami. Napájanie pre škôlky je riešené miskovými napájačkami (s možnosťou vyliatia obsahu napájačky) a napájačkami integrovanými v zosypných kŕmidlách.

Vykurovanie

V priestore jednotlivých hál budú osadené priamo-vykurovacie agregáty s napojením na plyn. Celkovo budú v jednej sekcii haly osadené 4 ks vykurovacích jednotiek. Tieto jednotky sa využívajú primárne v období čistenia haly a dezinfekcie, t. j. medzi vyskladnením a naskladnením nových zvierat na vysušenie a predohrev priestoru haly.

V rámci jednotlivých hál určených pre odstavčatá (škôlky) je riešený ohrev priestoru ležiska infračervenými lampami 230V/150W integrovanými vo výklopných prekrytiach boxov – 2 ks na jeden box.

Vetranie

V pozdĺžnych obvodových stenách ustajňovacích sekcií sú riešené vetracie nasávacie klapky, v strešnej rovine sú osadené strešné ventilátory. V rámci zníženia emisií amoniaku bude modernizovaná ventilácia hál 14 až 19 pričom ventilátory budú umiestnené v blízkosti hrebeňa striech, následne v rámci rekonštrukcie hál 20 až 23 budú rovnako realizované úpravy ventilácie (výduchové komíny ventilácií).

Prísun čerstvého vzduchu do maštale sa zabezpečuje prívodnými nasávacími klapkami, ktoré ovplyvňujú rýchlosť a smer prúdenia privádzaného vzduchu. Výkonnosť ventilátorov musí zabezpečiť výmenu všetkého vzduchu v maštali. Pre odstavčatá vo váhovej kategórii 7 – 30 kg je projektovaná výmena vzduchu 40 m^3/hod. na jeden kus a pre výkrmové ošípané vo váhovej kategórii 30 – 110 kg je to 110 m^3/hod. na jeden kus.

Maximálna projektovaná výmena vzduchu je riešená s výkonovou rezervou ventilátorov + 40%.

Varianty riešenia navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť je riešená v 2 variantoch. Variant B rieši na rozdiel od variantu A odlišne priestor pre expedíciu zvierat z farmy. Rozdiel oproti variantu A je v osadení a orientácii stavebného objektu SO 31 Expedičný sklad, v riešení súvisiacej preháňacej chodby SO 56, vo veľkosti a polohe príslušnej spevnenej plochy SO 600, v polohe súvisiacich napojení na existujúce areálové inžinierske siete a v riešení oplotenia SO 700 Areálové oplotenie okolo objektov SO 31 a SO 56. Zastavaná plocha komunikácií a spevnených plôch po realizácii navrhovanej činnosti vo variante A bude 6 665 m^2, v prípade variantu B 8 267 m^2 (súčasný stav 5 747 m^2).

Všetky výpočtové parametre (nároky na energie a médiá, počet miest pre ustajnenie zvierat, produkčné ukazovatele, atď.) a architektonicko-urbanistické a technologické riešenie sú v oboch variantoch zhodné.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť, ktorá predstavuje rekonštrukciu a modernizáciu a zvýšenie kapacity existujúcej prevádzky farmy ošípaných, je podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), zaradená do kapitoly 11. Poľnohospodárska a lesná výroba, položky č. 1. b) Zariadenia na intenzívnu živočíšnu výrobu vrátane depónií vedľajších produktov s kapacitou ošípaných od 2 000 ks (nad 30 kg) alebo od 750 ks prasníc do časti A, a v súlade s § 18 ods. 1 písm. d) zákona je predmetom posudzovania vplyvov

podľa zákona, a do položky č. 5. Kafilérie a veterinárne asanačné ústavy, a s kapacitou do 10 t/deň do časti B podlieha zisťovaciemu konaniu.

Navrhovateľ, Agrovýkrm Spiš, s.r.o., 919 08 Boleráz 413 (ďalej len „navrhovateľ“) predložil dňa 28. 02. 2018 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva (v súčasnosti sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie), odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“), podľa § 22 zákona zámer navrhovanej činnosti na posúdenie podľa zákona. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) sa dňom predloženia zámeru začalo správne konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie; o tejto skutočnosti MŽP SR upovedomilo podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku známych účastníkov konania listom č. 4557/2018-1.7/vt zo dňa 06. 03. 2018.

MŽP SR podľa § 23 ods. 1 zákona zaslalo zámer na zaujatie stanoviska dotknutému orgánu, povoľujúcemu orgánu, rezortnému orgánu a dotknutej obci.

Dňa 19. 04. 2018 sa na MŽP SR uskutočnilo prerokovanie s navrhovateľom v súlade s § 30 ods. 1 zákona. MŽP SR na základe predloženého zámeru, doručených stanovísk a po prerokovaní s navrhovateľom určilo podľa ustanovení § 30 zákona rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti č. 4557/2018-1.7/vt zo dňa 27. 04. 2018.

Na základe rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti vypracovala správu o hodnotení činnosti spoločnosť EnvIdeal, s.r.o., Jaskový rad 151, Bratislava, v novembri 2018. Súčasťou správy o hodnotení činnosti je aj:

- Rozptylová štúdia pre stavbu „Chov ošípaných – zefektívnenie prevádzky, farma ošípaných Spišské Vlachy“, doc. RNDr. Ferdinand Hesek, CSc., Bratislava, august 2018;
- Akustická štúdia č. 18-110-s, Chov ošípaných – zefektívnenie prevádzky, farma ošípaných Spišské Vlachy, EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., júl 2018;
- Hodnotenie vplyvov na verejné zdravie pre „Chov ošípaných – zefektívnenie prevádzky, farma ošípaných Spišské Vlachy“, RNDr. Iveta Drastichová, október 2018;
- Dopravná štúdia „Prieskum a kapacitné posúdenie križovatiek pre navrhovanú činnosť „Chov ošípaných – zefektívnenie prevádzky, farma ošípaných Spišské Vlachy“, Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, Katedra cestnej a mestskej dopravy, Žilina, september 2018;
- Hydrogeologické posúdenie možnosti vplyvu navrhovanej činnosti „Chov ošípaných – zefektívnenie prevádzky, farma ošípaných Spišské Vlachy“ na povrchové vody a podzemné vody v súvislosti so studňami obyvateľov obcí Bystrany a Olcnavy a vodárenským zdrojom Prameň Sv. Jána, SLOVZEOLIT s.r.o., október 2018;
- Porovnanie navrhovanej činnosti s BAT.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Navrhovateľ predložil správu o hodnotení činnosti podľa § 31 zákona na MŽP SR dňa 22. 11. 2018.

MŽP SR zaslalo správu o hodnotení činnosti na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona, listom č. 4557/2018-1.7/vt, 62565/2018 zo dňa 27. 11. 2018, nasledovným subjektom procesu posudzovania: mestu Spišské Vlachy; obci Bystrany; obci Olcnava; obci Hincovce; Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky; Slovenskej inšpekcii životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice; Úradu Košického samosprávneho kraja; Okresnému úradu Spišská Nová Ves, odboru starostlivosti o životné prostredie; Okresnému úradu Spišská Nová Ves, odboru krízového riadenia; Okresnému úradu

Spišská Nová Ves, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií; Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe Spišská Nová Ves; Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi a Okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi.

Všeobecne zrozumiteľné zhrnutie bolo podľa § 33 ods. 3 zákona zaslané dotknutej verejnosti a ďalším účastníkom konania. MŽP SR podľa § 33 ods. 2 zákona zverejnilo správu o hodnotení činnosti na svojom webovom sídle dňa 27. 11. 2018.

MŽP SR požiadalo dotknuté obce (Spišské Vlachy, Bystrany, Olcnava, Hincovce), aby podľa § 34 ods. 1 zákona informovali o doručení správy o hodnotení činnosti verejnosť a to do troch pracovných dní od doručenia správy o hodnotení a zároveň zverejnili všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie na dobu 30 dní na úradnej tabuli a na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené, a oznámili, kde a kedy je možné do správy o hodnotení činnosti nahliadnuť, robiť z nej výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady vyhotoviť kópie, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky, a aby označili miesto, kde sa môžu podávať. MŽP SR zároveň požiadalo dotknuté obce, aby v spolupráci s navrhovateľom, podľa § 34 ods. 2 zákona, zabezpečili verejné prerokovanie navrhovanej činnosti a prizvali naň okrem verejnosti, aj zástupcov príslušného orgánu, rezortného orgánu a dotknutých orgánov. Súčasne boli dotknuté obce upozornené, že termín a miesto verejného prerokovania sú dotknuté obce povinné, podľa § 34 ods. 3 zákona, oznámiť najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti podľa § 34 zákona sa v meste Spišské Vlachy uskutočnilo dňa 04. 01. 2019 o 17.00 hod. v sále Kultúrneho domu v Spišských Vlachoch.

Podľa záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti sa na prerokovaní v meste Spišské Vlachy zúčastnili štyria zástupcovia navrhovateľa, dvaja zástupcovia spracovateľa dokumentácie, štyria zástupcovia obce, šesť poslancov mestského zastupiteľstva a 25 zástupcov verejnosti.

Po úvodnom privítaní prítomných starostom mesta Spišské Vlachy, zástupca spracovateľa dokumentácie informoval o priebehu procesu posudzovania.

Ďalej boli prezentované pripomienky mesta Spišské Vlachy, obce Bystrany a obce Olcnava k navrhovanej činnosti. Mesto Spišské Vlachy nesúhlasilo so zvýšením počtu chovu ošípaných z 8 285 ks na 19 760 ks z dôvodu, že v súčasnosti je zaťažené ovzdušie, pôda a v celom meste je zápach, a taktiež zo zriadením asanačno-veterinárneho zariadenia malej spaľovne uhynutých zvierat, ktorá tiež zvýši zápach v meste, odber hnojovice na ďalšie uskladnenie a spracovanie odberateľom považuje za nevyhovujúce, nedostačujúce. Obec Bystrany má obavu o kvalitu povrchových a podzemných vôd a má obavu zo znečisťovania týchto vôd. Obec Olcnava dala stanovisko viac-menej totožné so stanoviskami Urbárskej spoločnosti Olcnava, spoločnosti Morfeus s. r. o. a individuálnej verejnosti.

Na otázky a pripomienky v rámci diskusie odpovedali zástupcovia navrhovateľa a zástupcovia spracovateľa dokumentácie. Na pripomienky týkajúce sa problematiky vyvážania a aplikácie hnojovice na poľnohospodárske pozemky odpovedal zástupca navrhovateľa, že cieľom navrhovateľa je vychovať ošípané a cieľom spoločnosti Agro Spišské Vlachy, s.r.o. je narábať s močovkou a aplikovať ju na polia. Aplikácia hnojovice je pod drobnohľadom viacerých inštitúcií, každoročne na jar a na jeseň je kontrolovaná Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym a dávky dusíka musia byť dodržiavané, taktiež sa podávajú hlásenia o spotrebovaných hnojivách (hnojovica, priemyselné hnojivá). Dodržiavajú sa stanovené dávky v zraniteľných oblastiach, dodržiava sa

ochranné pásmo potoka a aplikuje sa aplikátorom do pôdy. Plán hnojenia je vypracovaný každoročne v mesiaci august, priemyselné hnojivá sa využívajú menej a v súlade s platnou legislatívou. Na otázky čo s prípadnou nadbytočnou hnojovicou bolo uvedené, že nie je v pláne prehnojovať, ale pohnojiť tak ako treba a zvyšok predať, vyviezť mimo. Hnojovica je predajná surovina a v minulom roku sa predala (4 000 m^3) do Levoče.

Na dotazy ohľadom podzemných vôd znela odpoveď, že boli vykonané odbery – v obciach Olcnava a Bystrany (požiadavka v rámci rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti). Na farme sú monitorovacie vrty kde bol zistený stav tzv. nula, a raz za určitý čas sú tieto vrty monitorované a je tam vyhodnocovaný dopad prevádzky na podzemné vody. Je to v smere prúdenia od Bystrian k Hornádu.

Na dotazy týkajúce sa zvýšených hodnôt dusičnanov v studniach v Bystranoch znela odpoveď, že spracovateľka správy hodnotenia vplyvu na verejné zdravie reagovala na hydrogeologické posúdenie, ktoré je tiež prílohou správy o hodnotení činnosti (august – september 2018), a konštatuje, že tieto dusičnany v pôde nie sú z poľnohospodárskej činnosti, ale dôvodom je, že dotknuté obce Olcnava a Bystrany nemali vybudovanú kanalizáciu.

V diskusii prítomní v prevažnej miere diskutovali na tému možných vplyvov navrhovanej činnosti hlavne na ovzdušie (zápach), podzemnú vodu, pôdu. Diskutujúci mali hlavne obavy z toho, že v meste už teraz cítiť zápach a keď bude povolená veľkokapacitná farma s počtom ošípaných 19 076 ks sa tento zápach ešte zväčší a znepríjemní život obyvateľom. Na otázky a výhrady prítomných odpovedali zástupcovia navrhovateľa a spracovateľov správy o hodnotení činnosti, ktorí poukazovali na výsledok vypracovaných štúdií so záverom, že navrhované rozšírenie farmy nebude mať významný negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia.

Z priebehu verejného prerokovania navrhovanej činnosti bol vyhotovený záznam, ktorý bol spolu s kópiou prezenčnej listiny doručený na MŽP SR dňa 21. 01. 2019.

Spoločné verejné prerokovanie navrhovanej činnosti v obciach Bystrany a Hincovce sa uskutočnilo dňa 04. 01. 2019 o 13.00 hod. v zasadacej miestnosti obce Bystrany.

Podľa záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti sa na predmetnom prerokovaní zúčastnili zástupca starostu obce Bystrany, starostka obce Hincovce, primátor mesta Spišské Vlachy, starosta obce Olcnava, traja zástupcovia navrhovateľa, dvaja zástupcovia spracovateľa dokumentácie, zapisovateľka pre obec Bystrany, zástupkyňa Okresného úradu Spišská nová Ves, odboru starostlivosti o životné prostredie, zástupca obce Olcnava a zástupca mesta Spišské Vlachy a 14 zástupcov verejnosti.

Po úvodnom privítaní prítomných zástupcom starostu obce Bystrany, zástupcovia spracovateľa dokumentácie odprezentovali obsah spracovaných dokumentov a ciele a kroky procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

V diskusii prítomní v prevažnej miere diskutovali na tému možných vplyvov navrhovanej činnosti hlavne na ovzdušie (zápach), podzemnú vodu, pôdu, dopravnú situáciu. Diskutujúci mali hlavne obavy z toho, že v obci už teraz cítiť zápach a keď bude povolená kapacita ošípaných 19 076 ks sa tento zápach ešte zväčší a znepríjemní život obyvateľom.

Taktiež odznela otázka ohľadom existencie čistiarne, do ktorej sa zbiera hnojovica, a ktorá ju ďalej spracováva, či sa odoberajú vzorky ovzdušia a ako často. Zástupca navrhovateľa uviedol, že čistiareň bola prevádzkovaná v rokoch 1991 – 1992, v súčasnosti je však hnojovica cennou komoditou, ktorá sa používa ako hnojivo pre rastlinnú výrobu, kde rastlina je následne spracovaná ako krmivo pre ošípané. Od r. 2014 sa hnojovica aplikuje pod povrch pôdy do hĺbky cca 30 cm. K otázke ohľadom odberov a rozborov ovzdušia zástupca

spracovateľa dokumentácie uviedol, že štúdie ohľadom zaťaženia ovzdušia a aj ostatných oblastí sú uvedené v správe o hodnotení činnosti.

Zo strany verejnosti tiež odznela požiadavka, aby vývoz ťažkotonážnymi vozidlami vo večerných a nočných hodinách neprechádzal obcou Bystrany, ale mimo obce, a aby si farma zabezpečila prechody cez poľné cesty.

Zástupca navrhovateľa navrhol pre obec, aby sa v určitých časových intervaloch, napríklad raz za 6 mesiacov zorganizovalo stretnutie s obcou za okrúhlym stolom, kde by sa riešili takéto problémy.

Prítomní starosta obce Olcnava a primátor mesta Spišské Vlachy vyjadrili nesúhlas navrhovanou činnosťou.

V závere sa zhrnuli pripomienky a požiadavky: požiadavka, aby navrhovateľ vyhotovil kompletný rozbor vody u pána Valenčíka Milana; požiadavka, aby sa vývoz hnojnice ťažkotonážnymi vozidlami realizoval výlučne mimo obce Bystrany, t. j. obchádzkami po poľných cestách; návrh pre obec, aby sa v určitých časových intervaloch, napríklad raz za 6 mesiacov, zorganizovalo stretnutie s obcou a zástupcami farmy za okrúhlym stolom, kde by sa riešili problémy za daný čas; požiadavka na dopracovanie dopravnej štúdie o riešenie prístupovej cesty ku konkrétnym pozemkom, ktoré majú v prenájme; požiadavka o doplnenie úplného hnojného plánu na konkrétne prenajaté ako aj svoje pozemky.

Z priebehu verejného prerokovania navrhovanej činnosti bol vyhotovený záznam, ktorý bol spolu s kópiou prezenčnej listiny doručený na MŽP SR obcou Bystrany dňa 14. 01. 2019 a obcou Hincovce dňa 16. 01. 2020.

Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti v obci Olcnava sa konalo dňa 08. 01. 2019 o 17:00 hodine v sále Kultúrneho domu v Olcnave.

Podľa záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti starosta obce Olcnava na začiatku verejného prerokovania navrhovanej činnosti privítal zástupcov navrhovateľa, ktorí prezentovali správu o hodnotení činnosti. Starosta obce oboznámil občanov s verejnými prerokovaniami správy o hodnotení činnosti, ktoré sa konali dňa 04. 01. 2019 v obci Bystrany a meste Spišské Vlachy, a na ktorých občania vyjadrovali svoj nesúhlas so zefektívnením prevádzky farmy ošípaných v Spišských Vlachoch. Upozornil na to, že merania vody v studniach sa uskutočnili iba v krátkom období a nie počas všetkých ročných období v roku. Vyjadril svoje sklamanie z toho, že zápach v obci je neznesiteľný, vyvoláva u obyvateľov všetkých dotknutých obcí pocity na zvracanie a táto veličina je nemerateľná. Upozornil, že v obci Olcnava je zdroj pitnej vody pri potoku Peklisko, na ktorý má obec právoplatné stavebné povolenie, a ktorý bude zásobovať pitnou vodou aj obec Bystrany a Vítkovice. Ďalej uviedol, že z predloženej dopravnej štúdie vyplýva, že denne prejde obcou až 68 ťažkotonážnych áut, ktoré sa však musia vrátiť aj späť, takže obcou prejde 136 ťažkotonážnych vozidiel denne. Starosta obce žiadal, aby prevádzkovateľ farmy ošípaných v Spišských Vlachoch najprv zefektívnil prevádzku, ktorá už teraz funguje a až v neskoršom období sa môže riešiť na základe reálnych výsledkov rozšírenie prevádzky.

V rámci diskusie sa vyjadrila majiteľka nehnuteľnosti v obci Olcnava, pani Vrbenská, že v roku 2013 bola havarijná situácia a z tohto dôvodu napísala list na veterinárnu správu. Na jeho základe sa začala výstavba lagúny, ktorá bola spustená do prevádzky v roku 2014. Počas jej napĺňania bol život v obci znesiteľnejší a nebol potrebný vývoz močoviny. Následne pani Vrbenská predstavila zúčastneným graf, ktorý ukazoval, aké množstvo močoviny vyprodukuje človek a aké ošípaná za mesiac (65,7 kg človek a 110 kg ošípaná). Pripomenula, že pri navýšenom množstve ošípaných vznikne veľké množstvo močoviny, ktoré nebude možné zaorávať do pôdy, pretože väčšie množstvo pozemkov je vedených ako pasienky. Tiež

vyjadrila svoju nedôveru voči tomu, či má firma dostatočné množstvo prenajatých pozemkov (ornej pôdy) na aplikáciu močoviny. Zástupca navrhovateľa reagoval na hodnovernosť rozptylovej štúdie a upozornil prítomných aj na to, že zákony pre chov vychádzajú z legislatívy spoločnej pre celú európsku úniu. Reagoval tiež na kapacitu lagúny a tvrdil, že v súčasnosti je dostatočná a v súlade so zákonom a množstvo hnojovice, ktoré sa aplikuje do pôdy je len také množstvo, ktoré je potrebné pre jarné plodiny a zbytok sa aplikuje po žatve pre oziminy. Ďalej oboznámil občanov s tým, že spoločnosť Agro Spišské Vlachy, s.r.o. používa na aplikáciu hnojovice najmodernejšiu technológiu a to hĺbkovú injektáž, to znamená, že stroj urobí brázdu, do ktorej je do hĺbky 20-30 cm vložená hnojovica a následne hneď zasypaná. Hnojovica by takto nemala tiecť po ceste, ale by mala byť vsiaknutá do pôdy. V súčasnosti má spoločnosť k dispozícii dostatočné množstvo prenajatých pozemkov na aplikáciu hnojovice.

Starosta obce Olcnava sa zaujímal, prečo sa neoplatí vybudovať čističku odpadových vôd priamo vo firme. Zástupca navrhovateľa povedal, že v minulosti bola vo firme čistička, ale boli tam dva problémy – prvý s baktériami, ktoré boli nadmerne zabíjané chémiou a druhý ten, že zvyšky z chemického procesu čistenia sa usádzali v čističke v kaloch, ktoré boli vyvážané na polia, čo znamenalo, že v pôde zoslali ťažké kovy, zasoľovanie pôdy, znečistenie.

Na poznámku verejnosti, že v škandinávskych krajinách dokážu využiť hnojovnicu a z 500 000 ton odpadu je možné vyrobiť 1,3 mil. kW elektriny, zástupca navrhovateľa reagoval, že to zariadenie bude vyrábať elektrinu, z ktorej cca 50-60 % nebude potrebné a nebude sa mať čím hnojiť.

Predseda Urbárskej spoločnosti v Olcnave položil otázku, ako je možné, že podľa tabuliek navrhovateľa je všetko v norme, ale žiť sa tu nedá? Oboznámil zúčastnených, že Urbárska spoločnosť v Olcnave vypovedala zmluvu na všetky pozemky, ktoré má v rozlohe cca 50 ha a žiadajú o dodržiavanie zákazu prechodu cez urbárske pozemky a zákaz vylievania močoviny na spomínané pozemky. Vyzval občanov, aby si zvážili, či chcú mať aj naďalej zmluvný vzťah s firmou Agro Spišské Vlachy, s. r. o. na prenájom pôdy. Starosta obce Olcnava poukázal na nedostatočné riešenie štúdie „zefektívnenie prevádzky“ keďže navrhovateľ, ak by čističku tam chcel, tak projektant by ju tam naprojektoval.

Ďalšia otázka verejnosti sa týkala kapacity kafilérie. Zástupca navrhovateľa uviedol, že kapacita je 1 200 kg, ale bežné množstvo spaľovaných zvierat bude cca 400 kg. Spaľovňa bude slúžiť iba pre navrhovateľa, teda sa nebude do spaľovne zvážať z iným fariem. Na záver starosta obce poďakoval všetkým za účasť na verejnom prerokovaní.

Z priebehu verejného prerokovania navrhovanej činnosti bol vyhotovený záznam, ktorý bol doručený na MŽP SR dňa 22. 01. 2019.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Podľa § 35 zákona boli na MŽP SR doručené nasledovné písomné stanoviská k správe o hodnotení činnosti:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, sekcia poľnohospodárstva *(list zo dňa 12. 12. 2018)*

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky ako rezortný orgán nemá zásadné pripomienky k predloženej správe o hodnotení činnosti.

Zároveň konštatuje, že navrhovateľ v správe o hodnotení činnosti a v zámere hodnotí vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie v navrhovanej lokalite, na základe získaných výsledkov konštatuje, že pri dodržaní opatrení navrhovaných na ochranu

jednotlivých zložiek životného prostredia nie je predpoklad, že dôjde k zhoršeniu kvality životného prostredia a navrhovaná činnosť nepredstavuje bezprostredné riziko ohrozenia životného prostredia, zdravia obyvateľstva a majetku.

Úrad Košického samosprávneho kraja *(list č. 6618/2018/ORRÚPŽP/41436 zo dňa 14. 12. 2018)*

Po vyhodnotení navrhovanej činnosti prostredníctvom hodnotenia vplyvov na verejné zdravie (HIA), rozptylovej štúdie, hydrogeologického posudku, dopravnej štúdie, kde ani jeden so záverov nebol zamietavý vo vzťahu k realizácii navrhovanej činnosti, Úrad Košického samosprávneho kraja súhlasí so správou o hodnotení činnosti a navrhuje k realizácii variant A navrhovanej činnosti.

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice, odbor integrovaného povoľovania a kontroly *(list č. 9501-45015/57/2018/Val zo dňa 17. 12. 2018)*

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice, odbor integrovaného povoľovania a kontroly, ako povoľujúci orgán súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti uvedenej v správe o hodnotení činnosti za predpokladu dodržania všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie *(list č. OU-SN-OSZP-2018/014320 zo dňa 18. 12. 2018)*

Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny v stanovisku uviedol, že vychádzajúc z komplexného posúdenia očakávaných vplyvov vyplýva, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov navrhovaná činnosť nezaťaží nadmerne zložky životného prostredia.

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny.

Z pohľadu ochrany prírody a krajiny sa v území nenachádzajú žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územia v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“). Chránené vtáčie územie ani územia európskeho významu v rámci sústavy Natura 2000 do dotknutej posudzovanej lokality priamo nezasahujú. Navrhovaná činnosť je navrhovaná v rámci existujúceho areálu, v prvom stupni ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny, bez zvláštneho režimu územnej a druhovej ochrany.

Orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny k predloženej správe o hodnotení činnosti nemá námietky, pričom podotýka, že navrhovateľ, ako vlastník, správca alebo užívateľ pozemku, vzhľadom na prevažne synantrópny charakter flóry a fauny v posudzovanej lokalite, je povinný v zmysle § 7b zákona o ochrane prírody a krajiny odstraňovať inváznе druhy rastlín zo svojho pozemku, a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich opätovnému šíreniu.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi *(list č. ORHZ-SN1-289-024/2018 zo dňa 19. 12. 2018)*

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi ako dotknutý orgán po preštudovaní správy o hodnotení činnosti z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Pre stavebné objekty žiada zabezpečiť vodu na hasenie požiarov v zmysle vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na

hasenie požiarov v znení neskorších predpisov a prístupové komunikácie na zásah v súlade s § 82 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení neskorších predpisov.

Mesto Spišské Vlachy *(list č. 2342/2018 zo dňa 03. 01. 2019)*

Mesto Spišské Vlachy zaslalo stanovisko, v ktorom:

1. nesúhlasí s navýšením počtu ošípaných na farme ošípaných Spišské Vlachy,
2. zásadne nesúhlasí so zriadením objektu SO 61 – Asanačné veterinárne zariadenie s kapacitou 1,2 t/deň, kde je plánované spaľovanie uhynutých zvierat,
3. žiada pri zachovaní doterajšieho počtu ošípaných zmodernizovať prevádzku chovu podľa správy o hodnotení činnosti tak, aby mesto a okolité obce mali možnosť vyhodnotiť a porovnať zlepšenie vplyvu prevádzky na životné prostredie.

V zdôvodnení stanoviska mesto uviedlo, že súhlasí so zámerom investora zefektívniť súčasnú prevádzku farmy ošípaných z pohľadu efektívneho využitia súčasných priestorov, ale len pri zachovaní súčasného stavu ošípaných na farme. Zároveň žiada, aby navrhovateľ popri zefektívnení samotnej prevádzky na farme dôraznejšie riešil aj zvýšenú ochranu ovzdušia, najmä pokiaľ ide o filtráciu unikajúcich dusíkatých látok, ako sú dusičnany, dusitany a amoniak, a tým aj zmiernenie vplyvu týchto zápachových látok na obyvateľstvo okolitých obcí.

Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie *(list č. OU-SN-OSZP-2019/001290-2 zo dňa 04. 01. 2019)*

Považuje za nelogické, že objekty ustajnenia spadajú pod integrované povolenie podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) a uskladnenie a likvidácia hnojovice – činnosti, ktoré v najväčšej miere ovplyvňujú životné prostredie, tie sú vylúčené a nie sú súčasťou integrovaného povolenia.

Požaduje predmetnú navrhovanú činnosť posudzovať ako celok, bez ohľadu na to, koľko subjektov to prevádzkuje. Chov, produkcia, skladovanie a likvidácia hnojovice sú neoddeliteľné činnosti, ktoré spoločne podliehajú uvedenej činnosti podľa prílohy č. 1 zákona o IPKZ – intenzívny chov ošípaných nad 2 000 ks nad 30 kg.

Žiada, aby celá navrhovaná činnosť bola posudzovaná komplexne a bola povoľovaná integrovaným povolením podľa zákona o IPKZ.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi *(list č. HŽP-/2227/2018-80/2019 zo dňa 07. 01. 2019)*

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi vo svojom stanovisku pripomenul svoje požiadavky predložené k zámeru a zhrnul výsledky štúdií predložených k správe o hodnotení činnosti.

V závere Regionálny úrad verejného zdravotníctva uviedol, že na základe predloženého dokumentu „Hodnotenie vplyvov na verejné zdravie“, na základe ďalších predložených odborných posudkov, skutočností uvedených v správe o hodnotení činnosti a na základe posúdenia súladu navrhovanej činnosti s legislatívou na úseku verejného zdravotníctva, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi nemá zásadné pripomienky k predloženej navrhovanej činnosti. Aj napriek tomu dôrazne upozorňuje, že každoročne sú vybavované podnety občanov na zhoršovanie kvality životného prostredia a života obyvateľov dotknutých obcí prevádzkou chovu ošípaných nadmerne obťažujúcim

zápachom z chovu ošípaných (nútená výmena vzduchu v halách), z aplikácie hnojovice na pôdu (zhoršené rozptylové podmienky, smer vetra, dlhotrvajúce horúčavy) a zanášaním komunikácií mechanizmami prevážajúcimi hnojovicu na aplikáciu do pôdy.

Na základe uvedeného nie je možné vylúčiť, že podnety občanov budú pokračovať, a že zvýšenie kapacity chovu ošípaných bude aj naďalej zhoršovať kvalitu života obyvateľov dotknutých obci hlavne nadmerne obťažujúcim zápachom.

Morfeus s. r. o. *(list zo dňa 07. 01. 2019)*

Vo svojom stanovisku v častiach A. – D. spochybňuje správu o hodnotení činnosti tvrdením, že závery správy o hodnotení činnosti sú svojvoľné a arbitrárne, že závery správy o hodnotení činnosti v časti týkajúcej sa vyhodnotenia BAT sú nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, že sa správa o hodnotení činnosti nezaoberá prepojenými vplyvmi, a že rozptylová štúdia nebola vypracovaná v súlade s platnými predpismi a spochybňuje odbornosť spracovateľa rozptylovej štúdie. V závere uvádza:

S ohľadom na skutočností opísané v časti A. až D. má spoločnosť Morfeus s. r. o. za to, že predložená správa o hodnotení činnosti

a. neobsahuje náležitosti podľa § 31 zákona; a
b. nie je spracovaná v súlade s rozsahom hodnotenia stanoveným MŽP SR;

teda nie je možné, aby bola použitá v ďalšom konaní podľa zákona. Spoločnosť Morfeus s. r. o. navrhuje, aby MŽP SR vrátilo navrhovateľovi predloženú správu o hodnotení činnosti na zásadné dopracovanie.

Ing. Michal Kiššák *(list zo dňa 07. 01. 2019)*

Vo svojom stanovisku sa vyjadruje k správe o hodnotení činnosti a k verejnému prerokovaniu navrhovanej činnosti, ktoré sa uskutočnilo v Spišských Vlachoch dňa 04. 01. 2019, z ktorého vyplynuli 4 sporné oblasti navrhovanej činnosti a to:

a.) zhoršenie prostredia, vrátane zdravia, najmä pachovými látkami, predovšetkým amoniakom;
b.) nesúhlas so spaľovaním kadáverov v asanačnom zariadení;
c.) hnojovicové hospodárstvo;
d.) zriadenie mrchoviska.

Obec Olcnava *(list č. 16/2019 zo dňa 04. 01. 2019)*

V stanovisku v častiach A. – D. spochybňuje správu o hodnotení činnosti tvrdením, že závery správy o hodnotení činnosti sú svojvoľné a arbitrárne, že závery správy o hodnotení činnosti v časti týkajúcej sa vyhodnotenia BAT sú nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, že sa správa o hodnotení činnosti nezaoberá prepojenými vplyvmi, a že rozptylová štúdia nebola vypracovaná v súlade s platnými predpismi a spochybňuje odbornosť spracovateľa rozptylovej štúdie. V závere uvádza:

S ohľadom na skutočností opísané v časti A. až D. má obec Olcnava za to, že predložená správa o hodnotení činnosti

a. neobsahuje náležitosti podľa § 31 zákona; a
b. nie je spracovaná v súlade s rozsahom hodnotenia stanoveným MŽP SR;

teda nie je možné, aby bola použitá v ďalšom konaní podľa zákona. Obec Olcnava navrhuje, aby MŽP SR vrátilo navrhovateľovi predloženú správu o hodnotení činnosti na zásadné dopracovanie.

Urbárska spoločnosť Olcnava, pozemkové spoločenstvo *(list zo dňa 09. 01. 2019)*

Vo svojom stanovisku k správe o hodnotení činnosti uvádza nasledovné (cit.):

„a) Hore uvedená spoločnosť mala do konca novembra 2018 uzatvorenú nájomnú zmluvu na pozemky, ktoré sú súčasťou projektu kde sa má v budúcnosti vylievať(hnojovka) odpad. Nakoľko tato nájomná zmluva o poľnohospodárskej pôde bola vypovedaná k 30.11.2018 je predpoklad ,že navrhovanú činnosť v zmysle vyvážania odpadu(fekálií) bude realizovaná bez súhlasu vstupu na jednotlivé pozemky ako aj na komunikácie .

V zásade si myslíme, že aj všetky platné nájomné zmluvy o prenajme poľnohospodárskej pôdy v obci Olcnava, neriešia prejazd vývozu odpadu(hnojovky) cez pozemky jednotlivých vlastníkov .

b) V zmysle vplyvu na životné prostredie podielnikov našej Urbárskej spoločnosti Olcnava vyslovujeme znepokojenie ,že pri realizácii meraní zápachu nebol zo strany dotknutých subjektov nikto prizvaný . Tvrdenia ,že sa kvalita života dotknutého obyvateľstva sa nezmení je zavadzajúce a hlavne v rozpore zo skutočnosťou .Môžeme čestné prehlásiť ,že už v súčasnosti sú niektoré obdobia roka doslova pohromou pre našich obyvateľov .Podotýkame ,že sa jedna iba o ten menší počet ošípaných ,ktorý je na dotknutej farme .

c) Naša zásadná pripomienka je smerovaná aj k ochrane spodných vôd v obci Olcnava . Vzniknú predpoklady ,že pri takom to množstve vyvážaných (fekálií) môže dôjsť ku kontaminácii vôd a tým pádom k ohrozeniu zdravia obyvateľstva .

Náš návrh:

Vychádzajúc zo stanoviska do poručujeme ,aby sa naše výhrady doplnili a zohľadnili . Urbárska spoločnosť Olcnava navrhuje Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky vrátiť správu navrhovateľovi na dopracovanie v zmysle našich výhrad .“

Obec úrad Bystrany *(list č. 32/EA/2019, spis č. 18, zo dňa 10. 01. 2019)*

Obec Bystrany zásadne:

- nesúhlasí so závermi správy o hodnotení činnosti,
- nesúhlasí s navrhovanou činnosťou zefektívnenia prevádzky – Chov ošípaných, farma Spišské Vlachy,
- a plne sa stotožňuje s obsahom dokumentu spracovaného obcou Olcnava, t.j. STANOVISKO K SPRÁVE O HODNOTENÍ ČINNOSTI, pod značkou konania: 4557/2018-1.7/vt.

Obec Hincovce *(list č. 14/2019 zo dňa 09. 01. 2019)*

V stanovisku uvádza, že v správe o hodnotení činnosti sa poukazuje na modernizáciu prevádzky pri navýšení kapacity chovu ošípaných, nie však opatrenia pre zlepšenie života obyvateľov dotknutých obcí.

Už v súčasnej dobe obyvateľov zápach a doprava obťažuje a zo strany farmy nebola žiadna iniciatíva, na základe sťažností, na odstránenie týchto negatívnych vplyvov na kvalitu života. Pri navýšení kapacity chovu ošípaných sa ráta so zvýšením intenzity dopravy a zápachu.

Obec Hincovce:

- nesúhlasí so závermi správy o hodnotení činnosti,
- nesúhlasí s navrhovanou činnosťou zefektívnenia prevádzky – Chov ošípaných, farma Spišské Vlachy, navýšenie kapacity chovu ošípaných.

***Združenie domových samospráv** (podanie zo dňa 19. 08. 2019)*

K správe o hodnotení činnosti Združenie domových samospráv uvádza, že (cit.): „Zámer ako aj Správa o hodnotení pomerne podrobne a celkovo dostačujúco zdôvodňuje zámer navrhovateľa, ktorý je v tomto smere dostatočne popísaný a zámer je urobený s dostatočnou znalosťou územia a jeho pomerov. Čo sa týka pripomienok dotknutej verejnosti, navrhovateľ sa s nimi v danom predprojektovom stupni vysporiadal dostatočne, navrhovateľ deklaroval ochotu navrhované environmentálne opatrenia podrobnejšie spracovať v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie pre územné a stavebné povolenie.

Vzhľadom na uvedené žiadame ako podmienky záverečného stanoviska uviesť nasledovné:

a) Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú.

b) Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státí ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby , ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m2 po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

c) Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.

d) Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-vmestach. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

e) Požadujeme, aby sa zámer prispôsobil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infrašturktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemneplanovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf1-95-mb) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

f) Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

g) Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

h) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou

i) Navrhovateľ vysadí v obci Spišské Vlachy 25ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

j) Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

k) Vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-erosarchive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qtscience_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (https://www.eea.europa.eu/data-andmaps/data/wise-wfd-spatial-1), mapami sucha (http://www.shmu.sk/sk/?page=2166) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy) a na základe ich vyhodnotenia 3 navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, ktoré je navrhovateľ v zmysle §3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru.

l) Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Združenie domových samospráv v predmetnom posudzovaní vplyvov na životné prostredie uplatnilo návrh podmienok záverečného stanoviska s cieľom zabezpečiť vysokú a účinnú včasnú ochranu životného prostredia založenú na zistení priamych a nepriamych vplyvov a na základe porovnania alternatív v zmysle §2 zákona EIA. ZDS má za to, že agregovanou aplikáciou citovaných ustanovení zákona podľa §29 ods.13 zákona EIA sa v rozhodnutí musia uviesť aj podmienky, ktoré eliminujú negatívne vplyvy a zabezpečujú vysokú úroveň životného prostredia pričom podľa §29 ods.3 zákona EIA sa pri tom zohľadňujú aj vyjadrenia verejnosti. Podľa §2 zákona EIA má úrad pri vyhodnocovaní pripomienok zisťovať a vyhodnocovať, či eliminujú negatívne vplyvy resp. či zabezpečujú vysokú úroveň životného prostredia a či sa nenavrhuje efektívnejšia alternatíva. Preto podmienka na návrh ZDS sa nemusí v rozhodnutí uviesť len v tom prípade, ak sa preukáže, že neeliminuje negatívne vplyvy alebo zabezpečenie vysokej úrovne životného prostredia je neefektívne alebo je iná porovnateľná alternatíva, ktorá ako podmienka uložená bola. Žiadame akceptáciu resp. neakceptáciu nami navrhovaných podmienok zdôvodniť v zmysle §20a zákona EIA.“

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona

Odborný posudok k navrhovanej činnosti podľa § 36 zákona vypracovala na základe určenia MŽP SR, listom č. 1256/2019-1.7/vt, 21019/2019 zo dňa 16. 04. 2019, spoločnosť AUDITOR s.r.o., Olivová 2002/13, 040 01 Košice, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 66/2014 (ďalej len „spracovateľ posudku“).

Odborný posudok bol vypracovaný v súlade s § 36 zákona a obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti. Spracovateľ posudku vypracoval odborný posudok na základe predloženej správy o hodnotení činnosti, doručených písomných stanovísk, záznamov z verejných prerokovaní, konzultácie s navrhovateľom a spracovateľmi dokumentácie k navrhovanej činnosti, ako aj na základe vlastných poznatkov.

Spracovateľ posudku uviedol, že spracovaná správa o hodnotení činnosti po formálnej stránke spĺňa požiadavky zákona a je členená v súlade prílohou č. 11 k zákonu. Rozsah dokumentácie je s ohľadom na rozsah a náročnosť navrhovanej činnosti a jej umiestnenie v posudzovanom území zodpovedajúci. Opis navrhovanej činnosti je pomerne podrobný, je navyše sprevádzaný obrázkami a tabuľkami v texte, ktoré dobre ilustrujú umiestnenie navrhovanej činnosti v území a dimenzie navrhovanej činnosti. Opis ovplyvneného prostredia je značne obsiahly, obsahuje aj informácie s obmedzenou relevanciou k posudzovanej navrhovanej činnosti, prevzaté s dostupných verejných internetových zdrojov. Opis však vcelku zodpovedá rozsahu aj predpokladanému spektru vplyvov posudzovanej navrhovanej činnosti. Spracovateľ posudku tiež uviedol, že v dokumentácii sa vyskytujú formálne aj vecné nedostatky a opomenutia, bez zásadného vplyvu na celkové hodnotenie.

Spektrum hodnotených vplyvov spracovateľ posudku označil ako kompletné, odborná úroveň aj metodika hodnotenia je na dobrej úrovni. Správa o hodnotení činnosti je doplnená rozptylovou štúdiou, akustickou štúdiou, hodnotením vplyvov na verejné zdravie, dopravnou štúdiou, hydrogeologickým posúdením a porovnaním navrhovanej činnosti s najlepšou dostupnou technikou (BAT).

Rozptylová štúdia, ktorú vypracoval Doc. RNDr. Ferdinand Hesek, CSc. podľa spracovateľa posudku spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veciach ochrany ovzdušia a možno ju považovať za kľúčovú pre vyhodnotenie znečistenia ovzdušia.

Ďalej spracovateľ posudku konštatuje, že správa o hodnotení činnosti je doplnená o štúdiu „Hodnotenie vplyvov na verejné zdravie“ vypracovanú RNDr. Ivetou Drastichovou (ďalej len „HIA“), ktorá rieši problematiku vplyvu navrhovanej činnosti na verejné zdravie. HIA zhrnula výsledky do záverov, z ktorých vyplýva že z hodnotenia zdravotného rizika z expozície NH_3, CO, NO_2, SO_2, PM_{10} a benzénu navrhovaná činnosť nepredstavuje pre obyvateľov obcí Spišské Vlachy, Olcnava a Bystrany zvýšené zdravotné riziko. Závery hodnotenia zdravotných rizík akustických veličín nepreukázali podstatnejšie zmeny hladín hluku vyvolané navrhovanou činnosťou, hluková situácia v obytnej zástavbe obcí Spišské Vlachy, Bystrany a najmä obce Olcnava však nie je priaznivá, pretože dominantným zdrojom hluku v tejto lokalite je už v súčasnosti dopravný hluk (osobná aj nákladná doprava) z cesty II/536 a III/3241. Hluk pochádzajúci z prevádzky farmy ošípaných Spišské Vlachy bude aj po realizácii navrhovanej činnosti predstavovať prijateľné zdravotné riziko.

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov na verejné zdravie a za predpokladu, že počas prevádzky farmy budú dôsledne dodržiavané schválené technologické postupy, limity dané príslušnými legislatívnymi predpismi a odporúčania, v záverečnom zhrnutí HIA bol

hodnotený súčasný stav aj varianty A a B navrhovanej činnosti bez významného vplyvu na zdravie dotknutých obyvateľov a spracovateľka HIA odporúčala a jej realizáciu.

Spracovateľ posudku k HIA uviedol, že chovy hospodárskych zvierat môžu svojou prevádzkou negatívne ovplyvniť zdravé životné podmienky v okolí a môžu byť príčinou zdravotných rizík pre obyvateľov žijúcich v okolí. Ide predovšetkým o riziká šírenia infekčných bioaerosólov, plesní (mykotoxíny), vláknitých húb a obťažujúceho hmyzu, šírenie alergénov, hluku a výrazného obťažovanie zápachom, ktoré nie je možné limitovať koncentráciou určitých chemických látok, a ktoré spôsobujú zhoršenú kvalitu života zhoršením zdravých životných podmienok. HIA sa opierala hlavne o emisnú štúdiu a hlukovú štúdiu, rozbormi vôd, no nezaoberala sa s možným šírením prachu (z časti suché kŕmenie), ktorý môže byť zdrojom aj mykotoxínov. Zápach nie je spôsobovaný iba samotným amoniakom, na ktorý sa sústredila HIA, ale na jeho intenzite a vnímaní ľudským čuchom sa podieľa množstvo iných látok, ktorých zloženie je závislé od množstva rôznych faktorov (systém chovu zvierat, teplota, systém manipulácie s exkrementami, úroveň hygieny chovu, spôsob kŕmenia, výživa zvierat, klimatické podmienky a pod.). Prachové častice rozptýlené vo vzduchu sú problémom pri ich zvýšenej koncentrácii nielen vo vnútri maštalí, ale aj v okolí týchto objektov. Zdrojmi prachu v zariadeniach na chov hospodárskych zvierat sú predovšetkým krmivo (jemné častice spracovaných obilnín a sušené rastliny), časti zvieracej kože, kryštály moču a pevné časti hnoja. Častice prachu pri vyššej koncentrácii spôsobujú respiračné ťažkosti zvierat i ľudí a sú čiastočne nositeľmi zápachu a mikroorganizmov, na farme je preto nevyhnutné udržiavať dobré zoohygienické podmienky chovu.

K potrebe vody spracovateľ posudku uviedol, že výpočet potreby pitnej vody pre ošípané po realizácii navrhovanej činnosti je správny, v správe o hodnotení činnosti však nie je údaj o tom, či bolo kalkulované aj s potrebou vody na očistu objektov pred dezinfekciou a samotnú dezinfekciu objektov.

Taktiež uvádzaná spotreba dezinfekčných látok 0,086 t/rok je veľmi nízky údaj. Pri nevyhnutnej dezinfekcii maštalí po každom turnusovom vyskladnení ošípaných tento údaj nezodpovedá skutočnej potrebe.

Napriek uvedeným nedostatkom spracovateľ posudku konštatoval, že správa o hodnotení činnosti je úplná a spĺňa požiadavky prílohy č. 11 k zákonu.

Pozitívne spracovateľ posudku hodnotil fakt, že v kapitole IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie sú stručne a pomerne zrozumiteľnou formou prezentované opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti.

K spôsobu riešenia hnojovicového hospodárstva spracovateľ posudku uviedol, že odber hnojovice z prevádzky na ďalšie uskladnenie a spracovanie zabezpečuje zmluvný odberateľ spol. Agro Spišské Vlachy, s.r.o., sa javí ako výhoda v tom, že navrhovateľ sa špecializuje na živočíšnu výrobu (chov ošípaných) a zmluvný partner na rastlinnú výrobu. Na druhej strane je tu obava aj zo strany obyvateľov okolitých obcí, že celé hnojovicové hospodárstvo je mimo integrovaného povolenia.

Riešenie navrhovanej činnosti v dvoch etapách je podľa spracovateľa posudku vhodným riešením. K riešeniu bioplynovej stanice spracovateľ posudku uviedol, že dobudovanie bioplynovej stanice na spracovanie hnojovice pri jej navrhovanej prevádzke môže v podstatnej miere zmierniť problém so zápachom a obavami pri aplikácii hnojovice.

K nesúhlasným stanoviskám doručeným k správe o hodnotení činnosti spracovateľ posudku uviedol, že všetky odborné štúdie boli vypracované odborne spôsobilými osobami a súhlasili s rozšírením farmy. Asanačné zariadenie znižuje riziko prenosu možných infekčných ochorení skladovaním uhynutých zvierat na farme, vstupom asanačného vozidla na

farmu a prevozom uhynutých zvierat do kafilérie, a pri súčasnej nepriaznivej epidemiologickej situácii v celej Európe (africký mor ošípaných) považuje spaľovňu za vhodné riešenie. Zároveň spracovateľ posudku zdôraznil potrebu dôsledného dodržiavania opatrení správnej poľnohospodárskej praxe.

Spracovateľ posudku z hodnotenia vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia zhodnotil výsledný dopad ako nepatrný vzhľadom na minimum priamych dopadov a reálnu možnosť účinne ovplyvniť hlavné riziká realizáciou vhodných opatrení. Výsledné pôsobenie navrhovanej činnosti neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody, ani charakter krajinnej štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území. Vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu vývoju v území sa navrhovaná činnosť radí k celospoločensky prospešným, pričom výsledná záťaž na prostredie je prijateľná a zachováva jeho kvality v lokálnom i širšom meradle.

Spracovateľ posudku taktiež uviedol, že navrhovaná činnosť nie je v rozpore s právnymi predpismi Slovenskej republiky. Aby nedošla navrhovaná činnosť do konfliktu s inými čiastkovými záujmami je nevyhnutné jej usmernenie a limitovanie povoľovacími procesmi. Dodržiavanie súladu s právnymi predpismi vyžaduje kontrolu a dohľad nad prevádzkou navrhovanej činnosti s podmienkami stanovenými v povoľovacom procese a s platnými právnymi predpismi.

Spracovateľ posudku uviedol, že pre hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva bola použitá metóda hodnotiaceho opisu. Súbory kritérií hodnotenia boli vyberané tak, aby charakterizovali spektrum vplyvov a ich významnosť. Pre navrhovanú činnosť boli ako významné kritéria hodnotenia identifikované vplyvy na obyvateľstvo dotknutého územia prostredníctvom výstupov znečisťovania ovzdušia, vplyvu na pôdu, a v neposlednom rade sociálnoekonomický vplyv navrhovanej činnosti. Kritériá očakávaných vplyvov boli vytvorené z hľadiska kvalitatívneho, časového priebehu pôsobenia a formy pôsobenia.

Z hľadiska predpokladaných vplyvov spracovateľ posudku uviedol, že pri realizácii variantu A, po výstavbe bioplynovej stanice (druhá etapa) a rekonštrukcii kanalizácie na hnojovicu je možné predpokladať podstatné zníženie množstva emisií a hlavne zápachu. Nakoľko viaceré sťažnosti a podnety smerovali na kvalitu povrchových a podzemných vôd, bude nevyhnutné sledovať a monitorovať kvalitu podzemných vôd, hlavne z už existujúcich kontrolných vrtov v okolí farmy. V prípade zhoršenia kvality kontrolovanej podzemnej vody bude nevyhnutné vykonať nápravné opatrenia. Dôležitou úlohou pre okolité obce je vybudovanie kanalizácie. Podľa názoru spracovateľa posudku, potvrdeného aj získanou fotodokumentáciou, väčšina domácnosti v posudzovanej oblasti vypúšťa splaškovú vodu do potoka resp. splašková voda končí v trativode a ohrozuje zdroje podzemnej vody.

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa ustanovení zákona, pri ktorom sa zvážil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, miesta vykonávania navrhovanej činnosti, so zameraním na súlad s územnoplánovacou dokumentáciou, úroveň spracovania správy o hodnotení činnosti, stanoviská subjektov procesu posudzovania, výsledku verejných prerokovaní, doplňujúcich informácií, po konzultáciách a za súčasného stavu poznania spracovateľ posudku odporučil realizáciu navrhovanej činnosti za predpokladu kontrolovaného splnenia podmienok a realizácie opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Odporúčania a závery z odborného posudku boli použité ako podklad pri spracovaní tohto záverečného stanoviska.

Odborný posudok bol doručený na MŽP SR dňa 25. 09. 2019.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie boli vyhodnotené na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov nasledovne:

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Vzhľadom na povahu navrhovanej činnosti a jej umiestnenie v lokalite, kde sa už vykonáva takáto poľnohospodárska činnosť, sa nepredpokladajú žiadne významné vplyvy na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery dotknutého územia. V blízkosti sa nachádza ťažené ložisko vápenca (v k. ú. Olcnava a k. ú. Vítkovice) ako aj neťažené ložisko tehliarskych surovín juhovýchodne od zastaveného územia obce Spišské Vlachy. Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na tieto ložiská.

Potenciálnym negatívnym vplyvom na horninové prostredie by mohla byť len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Vplyvy na pôdu

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v rámci existujúcej farmy ošípaných, na pozemkoch evidovaných v katastri nehnuteľností ako zastavané plochy a nádvoria. Realizácia navrhovanej činnosti nevyžaduje žiadne rozšírenie areálu o nové plochy a nevyžaduje záber poľnohospodárskej ani lesnej pôdy.

Zastavaná plocha chovnými halami pre ošípané sa zvýši z 18 055 m^2 na 18 262 m^2, zastavaná plocha ostatných prevádzkových objektov sa zvýši z 2 987 m^2 na 3 463 m^2 a zastavaná plocha komunikácií a spevnených plôch sa v prípade realizácie variantu A zvýši zo súčasných 5 747 m^2 na 6 665 m^2, v prípade variantu B na 8 267 m^2, nakoľko variant B v porovnaní s variantom A rieši odlišne priestor pre expedíciu zvierat z farmy a veľkosť príslušnej spevnenej plochy SO 600, v prípade ktorej dôjde vo variante B k vyššej miere zastavania územia areálu farmy o cca 1 602 m^2.

Pôdne pomery v danom území nebudú navrhovanou činnosťou priamo ovplyvnené. Za možné riziká znečistenia pôdy sa môžu považovať len havarijné situácie (únik ropných látok z mechanizmov a automobilov, technologické poruchy, poruchy kanalizácie, nesprávne nakladanie s odpadmi a hnojovicou), ktorým však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Navrhovaná činnosť môže mať na pôdu nepriamy vplyv nakoľko zmluvný odberateľ produkovanej hnojovice ju bude vyvážať ako organické hnojivo na aplikáciu do pôdy, ktorej je obhospodarovateľom.

Celková bilancia hnojovice navrhovanej činnosti bude predstavovať 32 498 t/rok. Minimálna výmera poľnohospodárskej pôdy pre aplikáciu dusíka v zmysle zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov je cca 1 003 ha (pri použití 170 kg dusíka na 1 ha za rok). Hnojovica je aplikovaná hĺbkovou injektážou, tzn. do brázdy hĺbky 20 – 30 cm, ktorá je následne hneď zasypaná. Aplikácia hnojovice je pravidelne kontrolovaná

Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym a taktiež sa podávajú hlásenia o spotrebovaných hnojivách (hnojovica, priemyselné hnojivá). Pri dodržaní stanovených dávok pre používanie dusíkatých hnojivých látok v zraniteľných oblastiach v súlade s § 10c zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov sa nepredpokladá ohrozenie obhospodarovanej pôdy, na ktorej sa bude používať hnojovica produkovaná navrhovanou činnosťou.

Vplyvy na vodné pomery

Potreba pitnej vody pre zamestnancov, na napájanie ošípaných, technologické účely, hygienu a sociálne účely je zabezpečená z vlastnej vŕtanej studne. Ročná potreba vody pre navrhovanú činnosť po navýšení kapacity farmy predstavuje 53 872 m^3/rok.

Splaškové odpadové vody sú sústreďované v betónovej žumpe o objeme 10 m^3, z ktorej je odpadová voda odvážaná prostredníctvom oprávnenej osoby na zneškodnenie v zariadení na to určenom.

Dažďové vody zo striech chovných hál budú zaústené do existujúcej a dobudovanej areálovej dažďovej kanalizácie. Dažďové vody zo spevnených plôch a parkovacích stojísk budú pred odvedením do dažďovej kanalizácie prečistené v odlučovačoch ropných látok.

Areál má funkčnú technologickú kanalizáciu, ktorá odvádza hnojovicu z podroštových nádrží existujúcich chovných hál do prečerpávajúcich žúmp a následne do existujúcej zemnej nádrže s kapacitou 20 150 m^3 spoločnosti Agro Spišské Vlachy, s.r.o. Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k úprave a rozšíreniu areálovej hnojovicovej kanalizácie. Pre zníženie emisií budú realizované úpravy podláh so zmenou gravitačného odvádzania hnojovice na systém vákuovej kanalizácie odvádzajúcej hnojovicu z podroštového priestoru.

Celková skladovacia kapacita hnojovice bude 20 150 m^3, čo dostatočne pokryje potrebu skladovacích nádrží farmy, nakoľko potreba skladovacích nádrží predstavuje cca 14 999 m^3 na 6 mesiacov. Odber hnojovice z prevádzky na ďalšie uskladnenie a spracovanie zabezpečuje zmluvný odberateľ spol. Agro Spišské Vlachy, s.r.o., ktorá má ako obhospodarovateľ poľnohospodárskej pôdy v blízkom okolí, v tesnej blízkosti prevádzky farmy ošípaných Spišské Vlachy vybudované pre tento účel tzv. hnojovicové hospodárstvo, ktoré tvorí prečerpávacia žumpa PŽ č. 1, prečerpávacia žumpa PŽ č. 2, polyetylénová zemná nádrž na hnojovicu s kapacitou 20 150 m^3 a výdajné miesto č. 1 a č. 2. Hnojovica bude z prečerpávacích žúmp prečerpávaná do polyetylénovej zemnej nádrže na uskladnenie a následne podľa potreby čerpaná do autocisterien a vyvážaná na aplikáciu do pôdy.

Pre účely správy o hodnotení činnosti bolo spracované Hydrogeologické posúdenie možnosti vplyvu navrhovanej činnosti na povrchové vody a podzemné vody v súvislosti so studňami obyvateľov obcí Bystrany a Olcnavy a vodárenským zdrojom Prameň Sv. Jána (SLOVZEOLIT spol. s r.o., október 2018), v ktorom sa konštatuje:

- Územie vodárenského zdroja Sv. Ján a budúceho vodárenského zdroja obecného vodovodu Olcnava sa nachádzajú v oblasti s trvalým lesným porastom v k. ú. Spišské Vlachy;
- Navrhovaná činnosť sa nachádza mimo infiltračného územia štruktúry vodárenského zdroja Sv. Ján a vodárenského zdroja obecného vodovodu Olcnava, t. j na poľnohospodársky využívanom území a z tohto dôvodu nemôže dôjsť k jeho negatívnemu ovplyvneniu navrhovanou činnosťou;
- Lokalizácia vodných zdrojov, ich infiltračných oblastí má iné geologické zloženie ako oblasť navrhovanej činnosti, čo má priamy dopad na charakter podzemných vôd;

- V odobraných vzorkách podzemných vôd z obce Bystrany bolo zistené prekročenie limitu obsahu NO_3 v dvoch vzorkách, tieto výsledky boli ovplyvnené miestom lokalizácie studní a neodvedením splaškových vôd do kanalizácie;
- V odobraných vzorkách podzemných vôd z obce Bystrany nebolo zistené prekročenie limitu obsahu NO_2;
- V odobraných vzorkách podzemných vôd z obce Olcnava nebolo zistené prekročenie limitu obsahu NO_3;
- V odobraných vzorkách podzemných vôd z obce Olcnava nebolo zistené prekročenie limitu obsahu NO_2;
- Kvalita povrchových vôd a následne podzemných vôd v oboch obciach je už negatívne ovplyvnená antropogénnou činnosťou – chýbajúca kanalizácia v oboch obciach;
- Aplikáciu hnojovice do poľnohospodárskej pôdy je potrebné realizovať na základe platných predpisov Slovenskej republiky s dôrazom na skutkovú meteorologickú situáciu v čase aplikácie.

Súčasťou tohto posúdenia je aj mapa lokalizácie hydrogeologických vrtov s overenými zásobami podzemných vôd v okolí dotknutých obcí, z ktorej je zrejmé, že všetky zdroje podzemných vôd (existujúce aj plánované) sú lokalizované proti smeru prúdenia podzemných vôd, prípadne v úplne inej infiltračnej oblasti. Na základe uvedeného možno konštatovať, že navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv na zdroje pitnej vody.

Stav prípadného zaťaženia podzemnej vody bol overený pomocou 3 novovybudovaných monitorovacích sond (SVM-1 až SVM-3).

Z vykonaných režimových meraní podzemnej vody počas prieskumných prác (2018) v dotknutom území, na sonde SVM-1, ktorá spĺňala pozíciu referenčného vrtu na vstupe podzemných vôd z posudzovanej oblasti, a sondách SVM-2 a SVM-3, ktoré spĺňali pozíciu indikačných vrtov situovaných na jej výstupe z hodnoteného územia, boli v sledovaných vzorkách podzemných vôd dosiahnuté nízke koncentrácie ropných látok, pod úrovňou indikačných kritérií. Prejav znečistenia bol výraznejšie preukázaný u dusičnanov (NO_3^-), kde z dosiahnutých koncentrácií bol prejav znečistenia už na vstupe podzemných vôd do hodnoteného územia (74,9 $mg.l^{-1}$), s ďalším prírastkom týchto látok na výstupe v prípade sondy SVM-2 (97,3 $mg.l^{-1}$). Obsah NO_3^- na sonde SVM-3 poukazoval na uspokojivý stav kvality podzemných vôd (2,54 $mg.l^{-1}$). Prejav znečistenia u amónnych iónov (NH_4^+) vo vzorke zo sondy SVM-3 (v blízkosti prečerpávacej žumpy) boli namerané koncentrácie v úrovni intervenčných kritérií. V tejto časti územia boli zistené zvýšené obsahy týchto látok už v minulosti. Mohlo to byť spôsobené pravdepodobne netesnosťami starej kanalizácie, ktorej časť je už rekonštruovaná. V prípade dusitanov (NO_2^-), chloridov (Cl^-), síranov (SO_4^{2-}) a fosforečnanov (PO_4^{2-}) známky znečistenia preukázané neboli.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá významný nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových vôd, vodné útvary, ani nedôjde k významným zmenám v rozsahu zabratých plôch, preto navrhovaná činnosť nebude mať významný vplyv ani na vodnú bilanciu a prirodzené odtokové pomery v území.

Potenciálnym negatívnym vplyvom na vodné pomery môže byť náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Vplyvy na ovzdušie

Počas výstavby budú zdrojom znečisťovania ovzdušia stavebné a montážne mechanizmy a súvisiaca doprava, ktoré budú zdrojom prašnosti a emisií výfukových plynov. Tieto vplyvy budú lokálne a dočasné.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k nárastu objemu výfukových splodín v ovzduší areálu a na trase prístupových ciest počas prevádzky. Tento vplyv však výraznejšie nezhorší kvalitu ovzdušia dotknutej lokality.

Novým zdrojom emisií v území bude malá spaľovňa uhynutých zvierat (Volkan 1000), inštalovaná pri kafilérnom boxe, s kapacitou spaľovania max. 1,2 t/deň (SO 61). Rýchlosť spaľovania je 50 kg/hod., technológia spaľovne je vybavená sekundárnou dopaľovacou komorou pre zabezpečenie nižších emisií v súlade európskou legislatívou.

Prevádzka navrhovanej činnosti je podľa prílohy č. 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov zaradená s projektovaným počtom chovných miest ošípaných s hmotnosťou nad 30 kg > 2 000 ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia a zariadenie na spaľovanie tiel mŕtvych zvierat s projektovanou kapacitou spracovania > 0 t/d je stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia. Stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia je aj kotolňa na zemný plyn (vykurovanie hál a administratívnej budovy), a dieselový motor s výkonom 0,4 MW, ktorý bude poháňať v prípade výpadku agregát na výrobu elektrickej energie. Prevádzka dieselagregátu je nepravidelná a dočasná (po dobu prerušenia dodávky elektrickej energie z verejnej siete).

Vplyv navrhovanej činnosti na ovzdušie dotknutého územia je daný najmä emisiami amoniaku (NH_3). Ďalšie znečisťujúce látky ako sulfán (H_2S), metán (CH_4) a oxid uhličitý (CO_2) sa pri dodržaní správnych zásad prevádzky pohybujú vo veľmi nízkych koncentráciách a neprekročia prípustné hodnoty. Obmedzenie vzniku emisií NH_3 je možné pri chove v stajniach dosiahnuť pomocou kombinácie techník riadenia výživy (fázové kŕmenie, doplnkové povolené látky znižujúce celkové množstvo vylúčeného dusíka a pod.), znížením odparovacej plochy (celoroštová prevádzka), udržiavaním čistoty a prevádzkových predpisov pri manipulácii s hnojovicou a prípadne i nastavením proteínov v kŕmnych dávkach.

Kŕmenie je v prevádzke farmy viacfázové vo všetkých etapách chovu, v kŕmnych zmesiach sa aplikujú enzýmy umožňujúce lepšie strávenie energie, dusíkatých látok a prirodzeného fosforu, na optimalizovanie hladiny bielkovín v krmive sa využívajú umelé aminokyseliny.

Hnojovica je v nádržiach na hnojovicu oddelená od atmosférického kyslíka a to pevným betónovým prekrytím a plávajúcim prekrytím (fóliou). Zamedzením prístupu kyslíka je docielené zníženie tvorby emisií (do 80 % pri prekrytí poklopom a do 60 % pri prekrytí plávajúcou fóliou). Pri vývoze a aplikácii hnojovice na pôdu bude použitá vyhovujúca technológia s čo najrýchlejším zaoraním hnojovice do pôdy, aby sa zabezpečilo zníženie šírenia zápachu. Hnojovica bude aplikovaná hĺbkovou injektážou (radličkovým aplikátorom) čím skôr do pôdy tak, aby bol minimálny únik prchavých dusíkatých látok.

Pre účely správy o hodnotení činnosti bola spracovaná Rozptylová štúdia (doc. RNDr. Ferdinand Hesek, CSc., august 2018). Zo záverov predmetnej štúdie vyplýva, že znečistenie ovzdušia amoniakom v okolí farmy bude po dobudovaní farmy relatívne nízke, vzhľadom na vysokú kapacitu ošipárne, a to hlavne z dôvodu zavedenia výkonnej ventilácie jednotlivých hál. Zvislé vetracie šachty budú umiestnené na hrebeni striech, znečistený vzduch vystupuje v dôsledku rýchlosti 14,3 $m.s^{-1}$ až 15,7 $m.s^{-1}$ do výšky cca 33 m, kde je dobre rozptyľovaný, preto sa tento vzduch nebude hromadiť v priestore medzi halami. Najvyššie koncentrácie amoniaku vypočítané v rozptylovej štúdii sa vyskytujú pri mierne labilnom zvrstvení atmosféry a najnižšej rýchlosti vetra. Najvyššia koncentrácia amoniaku na výpočtovej ploche sa vyskytuje v juhozápadnej časti areálu farmy v blízkom okolí zemnej nádrže na hnojovicu.

Vo výpočtovej oblasti najvyššia hodnota koncentrácie amoniaku prevyšuje limitnú hodnotu. So zväčšujúcou sa vzdialenosťou od areálu navrhovanej činnosti koncentrácia NH_3 klesá. Na fasáde obytných domov v meste Spišské Vlachy sa bude pri najnepriaznivejších rozptylových podmienkach pohybovať najvyššia koncentrácia NH_3 okolo hodnoty 30 $\mu g.m^{-3}$, v obci Olcnava okolo hodnoty 40 $\mu g.m^{-3}$, Olcnava-Pálenčiareň okolo hodnoty 50 $\mu g.m^{-3}$ a v obci Bystrany okolo hodnoty 60 $\mu g.m^{-3}$. Odstupová vzdialenosť pre chov ošípaných s priemernou hmotnosťou 70 kg sa pohybuje okolo 350 m.

Koncentrácie CO, NO_2, SO_2, PM_{10}, TOC vo variantoch A a B budú vyššie v porovnaní s nulovým variantom v dôsledku uvedenia spaľovne uhynutých zvierat do prevádzky, ale budú značne nižšie ako príslušné limitné hodnoty. K limitnej hodnote sa podľa rozptylovej štúdie najviac blíži krátkodobá koncentrácia PM_{10}, ktorá dosahuje hodnotu 11,9 $\mu g.m^{-3}$, čo je 23,8 % limitnej hodnoty. Navrhovaná činnosť tak podľa výsledkov predmetnej rozptylovej štúdie spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veci ochrany ovzdušia.

Podľa Správy o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike za rok 2020 namerané koncentrácie SO_2, NO_2, PM_{10}, $PM_{2,5}$, benzénu a CO neprekročili v zóne Košický kraj limitné hodnoty. Cieľová hodnota pre benzo(a)pyrén bola prekročená na monitorovacej stanici Krompachy, SNP v roku 2020 aj v predchádzajúcom roku. Prejavuje sa tu vplyv kombinácie viacerých zdrojov – cestnej dopravy, vykurovania domácností a priemyselného zdroja. Územie mesta Krompachy bolo z dôvodu prekročenia cieľovej hodnoty benzo(a)pyrénu v r. 2019 a 2020, vyhlásené za oblasť riadenia kvality ovzdušia. Realizáciou navrhovanej činnosti sa však nepredpokladá zhoršenie kvality ovzdušia v týchto ukazovateľoch.

Vplyvy na klimatické pomery

Nepredpokladá sa, že navrhovaná činnosť bude mať významný nepriaznivý vplyv na klimatické pomery predmetného územia. Málo významný vplyv na mikroklímu môže byť v dôsledku zvýšenia zastavanosti územia v areáli farmy. Pri realizácii variantu B dôjde k vyššej miere zastavania územia areálu farmy o 1 602 m^2 v porovnaní s variantom A, najmä z dôvodu veľkosti spevnenej plochy SO 600.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy a biodiverzitu

Navrhovaná činnosť sa bude realizovať v existujúcom poľnohospodárskom areáli, v ktorom nie je evidovaný výskyt chránených druhov rastlín ani živočíchov. V rámci realizácie navrhovanej činnosti sa nepredpokladá výrub vzrastlých drevín. Vzhľadom na synantropný charakter fauny a flóry a nízku druhovú diverzitu v areáli farmy sa nepredpokladá významný negatívny vplyv navrhovanej činnosti na faunu a flóru a ich biotopy, ani na biodiverzitu. Dobudovaním areálu farmy nedôjde k zániku ani ovplyvneniu druhov vyskytujúcich sa v širšom okolí, ani ich biotopov.

Vplyvy na krajinu (krajinnú štruktúru, využívanie krajiny, krajinný obraz)

Realizáciou navrhovanej činnosti nevzniknú nové prvky v krajinnej štruktúre širšieho územia a nezmení sa funkčné využitie krajiny ani jej obraz. Navrhovaná činnosť bude začlenená do existujúceho areálu určeného na živočíšnu výrobu. Realizáciou navrhovanej činnosti sa preto nepredpokladá negatívny alebo rušivý vplyv na krajinu.

Vplyvy chránená územia a ich ochranné pásma

Pre územie realizácie navrhovanej činnosti platí I. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, v ktorom sa

uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny. Areál farmy nezasahuje a ani po realizácii navrhovanej činnosti nebude zasahovať do žiadnych veľkoplošných ani maloplošných chránených území ani ich ochranných pásiem. Najbližšie chránené územie NPR Dreveník sa nachádza vo vzdialenosti cca 4 km od areálu farmy. Areál farmy nezasahuje do území zaradených do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach, ani sa tu nenachádza žiadny chránený strom. Územie navrhovanej činnosti nie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti, ani nezasahuje do pásiem ochrany vodných zdrojov. Realizáciou navrhovanej činnosti, vzhľadom na jej charakter, rozsah a vzdialenosť od najbližších chránených území, nedôjde k ovplyvneniu území národnej sústavy chránených území ani ich ochranných pásiem.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Areál navrhovanej činnosti priamo nezasahuje do ekologicky hodnotných segmentov krajiny ani nenarúša funkčnosť žiadneho prvku územného systému ekologickej stability. Realizácia navrhovanej činnosti v priestore farmy, ktorej činnosť sa už dlhodobo vykonáva, nebude mať v porovnaní so súčasným stavom nijaký vplyv na prvky územného systému ekologickej stability.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Celá plocha určená na realizáciu navrhovanej činnosti je už v súčasnosti dlhodobo využívaná na poľnohospodárske účely (živočíšnu výrobu). Navrhovaná činnosť si nevyžiada zmenu vo využívaní zeme a nebude mať vplyv na urbánny komplex, nakoľko už v danom území táto činnosť existuje, dôjde len k jej dostavbe a zefektívneniu.

Vplyvy na obyvateľstvo a hodnotenie zdravotných rizík

Negatívne vplyvy na obyvateľstvo počas výstavby predstavujú predovšetkým zvýšenú hlukovú záťaž a prašnosť na priľahlých komunikáciách. Počas stavebných aktivít, najmä v počiatočnej fáze výstavby, bude dochádzať k zvýšenej prašnosti v okolí areálu farmy. Miera prašnosti bude závisieť od okamžitých poveternostných pomerov. Tieto vplyvy na okolie je možné zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami.

Činnosti spojené s výstavbou sa budú uskutočňovať v dostatočnej vzdialenosti (cca 0,5 km) od najbližšieho zastavaného územia, takže zvýšenie hlukovej hladiny v prostredí nebude nepriaznivo vplývať na obyvateľstvo najbližšie obývaných častí obcí. Najvýznamnejšie hlukové emisie bude predstavovať doprava materiálu nákladnými vozidlami. Tento vplyv bude krátkodobý a nebude prekračovať stanovené prípustné hladiny pre najbližšie obývané územie.

Vibrácie budú pôsobiť najmä počas rekonštrukcie chovných hál. Vzhľadom na vzdialenosť od obytnej zóny nie je predpoklad šírenia vibrácií do obytnej časti okolitých obcí.

Zdrojom hluku počas prevádzky budú technologické zariadenia (ventilátory, čerpadlá a pod.), a doprava. Hluk z technologických zariadení areálu farmy nebude v najbližšej obytnej zóne subjektívne počuteľný a ani objektívne merateľný vzhľadom na vzdialenosť od najbližších obytných území a morfológiu terénu.

Mierne zvýšená intenzita dopravy počas prevádzky rozšírenej farmy (dovoz kŕmnych zmesí, dezinfekčných prípravkov, odvoz zvierat, hnojovice, odpadu a pohyb zamestnancov) bude predstavovať trvalý negatívny vplyv. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti nárast tohto už existujúceho vplyvu nebude významný.

Akustická štúdia vypracovaná k správe o hodnotení činnosti (EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o., júl 2018) nepreukázala relevantné zvýšenie hladiny dopravného hluku

v porovnaním so súčasnosťou. Po zvýšení kapacity chovu nedôjde v priľahlom chránenom území k zvýšeniu dennej intenzity dopravy voči súčasnému stavu, dôjde len k miernemu zvýšeniu počtu dní vývozu hnojovice.

Pre účely správy o hodnotení činnosti bola spracovaná HIA, zo záverov ktorej vyplýva, že z hodnotenia zdravotného rizika z expozície NH_3, CO, NO_2, SO_2, PM_{10} a benzénu navrhovaná činnosť nepredstavuje pre obyvateľov obcí Spišské Vlachy, Olcnava a Bystrany zvýšené zdravotné riziko. Zo záverov hodnotenia zdravotných rizík akustických veličín vyplýva, že napriek tomu, že sa nepreukázali podstatnejšie zmeny hladín hluku vyvolané navrhovanou činnosťou, hluková situácia v obytnej zástavbe obcí Spišské Vlachy, Bystrany a najmä obce Olcnava nie je priaznivá, pretože dominantným zdrojom hluku v tejto lokalite je už v súčasnosti dopravný hluk (osobná aj nákladná doprava) z cesty II/536 a III/3241. Riešenie tohto problému však nespadá do kompetencie predloženého hodnotenia vplyvov na verejné zdravie. Realizácia navrhovanej činnosti nespôsobí v najbližšej obytnej zástavbe výrazné zmeny v prekročení určujúcich veličín hluku oproti súčasnému stavu (max. počas vývozu hnojovice o 2,2 dB). Hluk pochádzajúci z prevádzky farmy ošípaných Spišské Vlachy bude aj po navrhovanej zmene predstavovať prijateľné zdravotné riziko.

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov na verejné zdravie a za predpokladu, že počas prevádzky farmy budú dôsledne dodržiavané schválené technologické postupy, limity dané príslušnými legislatívnymi predpismi a odporúčania, bol v záverečnom zhrnutí HIA hodnotený súčasný stav aj varianty A a B navrhovanej činnosti bez významného vplyvu na zdravie dotknutých obyvateľov.

Prevádzka navrhovanej činnosti môže u niektorých obyvateľov mať nepriamy vplyv na zdravie, ktorý môže vzniknúť zo stresu, pretože sa obávajú zhoršenia kvality životného prostredia v ich okolí, resp. môžu byť obťažovaní zápachom amoniaku počas vývozu hnojovice a aplikácie hnojovice do pôdy v rámci rastlinnej výroby spoločnosti Agro Spišské Vlachy, s.r.o., ktorá na hnojenie používa hnojovicu produkovanú navrhovanou činnosťou. Vzhľadom na spôsob aplikácie – injektáž hnojovice do pôdy a okamžité zaorávanie, sa tento negatívny vplyv minimalizuje.

Znečistenie ovzdušia amoniakom v okolí farmy bude po realizácii navrhovanej činnosti relatívne nízke, najmä z dôvodu zavedenia výkonnej ventilácie jednotlivých hál.

Areál farmy sa nachádza cca 500 m od najbližšej obytnej zóny (obec Bystrany). Túto vzdialenosť možno považovať aj vzhľadom na navrhované opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov za dostatočnú pre zamedzenie výraznejších negatívnych vplyvov na zdravotný stav obyvateľstva.

Zamestnanci farmy budú ovplyvnení zápachom, ako aj možným šírením prachu, ktorého zdrojom je predovšetkým krmivo (jemné častice spracovaných obilnín a sušené rastliny), časti zvieracej kože, kryštály moču a pevné časti hnoja. Častice prachu pri vyššej koncentrácii môžu spôsobiť respiračné ťažkosti a sú čiastočne nositeľmi zápachu a mikroorganizmov, na farme je preto nevyhnutné udržiavať dobré zoohygienické podmienky chovu. Pri dodržiavaní zásad hygieny, ochrany zdravia pri práci ako i bezpečnosti pri práci nie je predpoklad ohrozenia zdravia zamestnancov. Realizáciou navrhovanej činnosti budú vytvorené 2 nové pracovné miesta.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické a paleontologické náleziská, významné geologické lokality a kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Už v súčasnosti je územie využívané na poľnohospodárske účely a nenachádzajú sa v ňom objekty zapísané v Štátnom zozname pamiatok, archeologické náleziská, paleontologické náleziská ani významné geologické lokality. Realizáciou navrhovanej činnosti

nie je predpoklad vplyvu na kultúrne a historické pamiatky, archeologické a paleontologické náleziská, významné geologické lokality ani na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

Iné vplyvy

V súvislosti s navrhovanou činnosťou sa nevyskytuje žiadne žiarenie a ani iné fyzikálne polia. Areál farmy sa nachádza v území so stredným radónovým rizikom.

Areál farmy je dopravne napojený na štátnu cestu III. triedy číslo 3241 v smere Bystrany – Olcnava hlavným výjazdom zo severnej strany, druhý vedľajší výjazd je situovaný na západnej strane areálu. Prístup k jednotlivým objektom farmy je zabezpečený vnútroareálovými komunikáciami, statická doprava je riešená na pozemku navrhovateľa a nebude potrebné jej navýšenie.

Bilanciu mimoareálovej dopravy po realizácii navrhovanej činnosti bude predstavovať dovoz odstavčiat (63 kamiónov/rok), expedícia jatočných ošípaných (316 kamiónov/rok), dovoz krmiva (630 kamiónov/rok) a odvoz odpadov (27 nákladných áut/rok).

Odber hnojovice z prevádzky farmy na ďalšie uskladnenie a spracovanie zabezpečuje zmluvný odberateľ, spoločnosť Agro Spišské Vlachy, s.r.o., ktorá je obhospodarovateľom poľnohospodárskej pôdy v blízkom okolí. Z hľadiska množstva vznikajúcej hnojovice sa po realizácii navrhovanej činnosti predpokladá jej odvoz v počte 1 250 cisternových vozidiel/rok (56 autocisterien denne v období vývozu, t. j. cca 22 dní v roku). Hnojovica sa vyváža prevažne 3 x do roka, pričom jeden vývoz trvá 1-2 týždne. Vývoz hnojovice sa realizuje prevažne na okolité polia v blízkosti farmy, čím bude eliminovaná preprava cez okolité obce.

V rámci správy o hodnotení činnosti bola predložená aj dopravná štúdia „Prieskum a kapacitné posúdenie križovatiek pre navrhovanú činnosť Chov ošípaných – zefektívnenie prevádzky, farma ošípaných Spišské Vlachy“ (Žilinská Univerzita V Žiline, 2018), ktorá vo svojom závere konštatuje, že posudzované križovatky kapacitne vyhovujú súčasnému zaťaženiu. Podľa modelovaného dopravného zaťaženia pre maximálnu možnú zaťaženosť komunikačného skeletu a súvisiacich križovatiek vo výhľadovom období po dobudovaní farmy dopravná štúdia konštatuje, že dobudovanie farmy ošípaných Spišské Vlachy nebude mať zásadný vplyv na dopravné zaťaženie a plynulosť premávky na okolitých komunikáciách a križovatkách.

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice sa vzhľadom na charakter, rozsah a umiestnenie navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Navrhovaná činnosť bude situovaná mimo území európskeho významu a mimo chránených vtáčích území. Navrhovaná činnosť nebude mať negatívny vplyv buď samostatne, alebo v kombinácii s inou činnosťou na územia patriace do súvislej európskej sústavy chránených území (Natura 2000) a na ich priaznivý stav z hľadiska ich ochrany.

Najbližšie územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území SKUEV0928 Stredný tok Hornádu je dostatočne vzdialené od riešenej lokality (min. 200 m) a navrhovanou činnosťou nebude ovplyvnené. K vplyvu na toto územie by mohlo dôjsť len pri náhodnej

havarijnej situácii, ktorej však možno účinne predísť modernizáciou chovu a dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Ďalšie územia patriace do súvislej európskej sústavy chránených území – SKCHVU036 Volovské Vrchy, SKUEV0291 Svätojánsky potok, SKUEV0287 Galmus, či SKUEV0224 Jereňaš, sú vzdialené od navrhovanej činnosti cca 800 m (SKCHVU036 Volovské vrchy), resp. 2 km a viac, sú lokalizované v inej infiltračnej oblasti, a vplyv na tieto územia a predmet ich ochrany sa nepredpokladá.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

MŽP SR na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona, pri ktorom bol zohľadnený stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok, výsledku verejného prerokovania navrhovanej činnosti a záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s ú h l a s í

s realizáciou navrhovanej činnosti **„Chov ošípaných – zefektívnenie prevádzky, farma ošípaných Spišské Vlachy“** za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona príslušný orgán **súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti podľa variantu A uvedeného v správe o hodnotení činnosti** a popísaného v kapitole II.6. tohto záverečného stanoviska, tzn. s rekonštrukciou a dostavbou chovných hál pre ošípané, dostavbou preháňacích chodieb, dobudovaním súvisiacich areálových rozvodov inžinierskych sietí, dostavbou administratívnej budovy a inštalovaním asanačného zariadenia, a s tým súvisiacim zvýšením počtu chovných ošípaných nad 30 kg na 19 076 ks, odstavčiat do 30 kg určených na výkrm sa navrhuje 2 016 ks, v existujúcom areáli Farmy ošípaných Spišské Vlachy.

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojené s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny

Na základe charakteru navrhovanej činnosti, celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, na základe správy o hodnotení činnosti a odborného posudku,

s prihliadnutím na doručené stanoviská, sa pre etapu prípravy, realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti určujú nasledovné opatrenia a podmienky:

1. Na okraji areálu farmy smerom k najbližším dotknutým obciam realizovať výsadbu izolačnej zelene (pôvodnými drevinami).
2. Odstraňovať inváznе druhy rastlín z pozemku areálu farmy, a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich opätovnému šíreniu.
3. Dbať o čistotu vozoviek a pri znečistení ciest spôsobené prevádzkou farmy zabezpečiť odstránenie znečistenia.
4. V kŕmnych dávkach riadiť obsah proteínov a pridávať do kŕmenia biotechnologické prípravky, upevňujúce väzbu dusíkatých látok v exkrementoch.
5. Vykonávať kontrolu technického stavu a skúšok tesnosti skladov, potrubí, nádrží a prostriedkov na prepravu hnojovice:
   a) pred ich uvedením do prevádzky;
   b) každých 10 rokov pri nádržiach a zariadeniach zvonku vizuálne nekontrolovateľných;
   c) každých 20 rokov pri nádržiach a zariadeniach zvonku vizuálne kontrolovateľných;
   d) po ich rekonštrukcii alebo oprave.
6. Dopravu realizovať po účelových komunikáciách, v prípade použitia verejných komunikácií sa vyhýbať dopravným špičkám, páchnuce a znečisťujúce látky prevážať v uzavretých dopravných prostriedkoch.
7. Úpravy podláh realizovať so systémom vákuovej kanalizácie odvádzajúcej hnojovicu z podroštového priestoru.
8. Modernizovať ventiláciu hál 14 až 23, pričom ventilátory budú umiestnené v blízkosti hrebeňa striech. Novovybudované haly 24 až 27 vybaviť systémom čistenia odvádzaného vzduchu pomocou kyselinových práčok.
9. V pravidelných intervaloch monitorovať kvalitu podzemnej vody v monitorovacích vrtoch a v prípade zhoršenia jej kvality vykonať okamžité nápravné opatrenia.
10. V súvislosti s prekročením intervenčného kritéria pre amónne ióny v podzemnej vode (v sonde SVM-3) vypracovať analýzu rizika znečisteného územia.
11. V asanačnom veterinárnom zariadení spaľovať len uhynuté zvieratá z farmy v Spišských Vlachoch.

b) Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa ustanovení § 39 ods. 2 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť posudzovanú podľa tohto zákona, povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti;
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v záverečnom stanovisku a v povolení činnosti;
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti so skutočným stavom.

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti je potrebné poprojektovú analýzu zamerať predovšetkým na:

- monitoring znečistenia ovzdušia;
- monitoring znečistenia podzemných vôd;
- monitoring znečistenia pôdy;
- monitoring tesnosti žúmp a potrubí na prepravu hnojovice.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania vplyvov určí povoľujúci orgán, v súlade s týmto záverečným stanoviskom vydaným podľa § 37 zákona.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39 ods. 4 zákona ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný v prípade, ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona sú nepriaznivejšie, než uvádza správa o hodnotení činnosti, zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení činnosti, v súlade s podmienkami uvedenými v záverečnom stanovisku a v povolení navrhovanej činnosti.

c) Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

K správe o hodnotení činnosti bolo doručených od zainteresovaných orgánov štátnej správy a samosprávy 11 písomných stanovísk a 4 stanoviská dotknutej verejnosti. Následne bolo v konaní doručených 20 podaní od orgánu štátnej správy, dotknutých obcí a dotknutej verejnosti. V stanoviskách dotknutých obcí, ako aj dotknutej verejnosti bol uvedený nesúhlas z dôvodu obáv z nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Tieto nesúhlasné stanoviská neboli akceptované, nakoľko vykonaný proces posudzovania vplyvov nepreukázal neprimerané poškodenie životného prostredia v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti. Odôvodnenie akceptovania a neakceptovania písomných stanovísk doručených k správe o hodnotení činnosti a ostatných predložených podaní vychádza z vyjadrenia MŽP SR k jednotlivým stanoviskám, ktoré je uvedené v kapitole VII.2. tohto záverečného stanoviska.

Stanoviská a pripomienky doručené k zámeru boli v zmysle § 31 ods. 1 písm. g) zákona a špecifickej požiadavky 2.2.14. rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti č. 4557/2018-1.7/vt zo dňa 27. 04. 2018 vyhodnotené v správe o hodnotení činnosti.

VII. ODÔVODNENIE ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť bolo vypracované podľa § 37 ods. 1 až 5 zákona na základe správy o hodnotení činnosti, stanovísk doručených k správe o hodnotení činnosti a ďalších stanovísk doručených v priebehu konania, záznamov z verejných prerokovaní navrhovanej činnosti, doplňujúcich informácií od navrhovateľa, odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona, ako aj na základe skutočností všeobecne známych alebo známych správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti.

O podklade rozhodnutia a o možnosti sa k nemu pred vydaním rozhodnutia vyjadriť, prípadne navrhnúť jeho doplnenie boli informovaní aj účastníci konania listom č. 779/2020-

1.7/vt, 55215/2020, zo dňa 28. 10. 2020, a následne listom č. 779/2020-1.7/vt, 64045/2020, zo dňa 09. 12. 2020 bola predĺžená lehota na vyjadrenie sa k podkladu rozhodnutia.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska MŽP SR postupovalo podľa ustanovení zákona. MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov. MŽP SR sa v rámci konania zaoberalo všetkými upozorneniami obsiahnutými v stanoviskách doručených k správe o hodnotení činnosti, následne doručených podaniach, či vo vyjadreniach k podkladu rozhodnutia. Odporúčania a závery z odborného posudku boli použité ako podklad pri spracovaní tohto záverečného stanoviska. Nedostatky správy o hodnotení činnosti príp. odborného posudku boli odstránené získaním ďalších podkladov v rámci konania.

Celkovo bolo k správe o hodnotení činnosti doručených 15 písomných stanovísk. Mesto Spišské Vlachy a obce Bystrany a Hincovce, nesúhlasili s realizáciou navrhovanej činnosti, obec Olcnava a dotknutá verejnosť navyše považovala predloženú správu o hodnotení činnosti za nedostatočne vypracovanú. V priebehu ďalšieho konania bolo doručených 20 podaní k navrhovanej činnosti, resp. vyjadrení k podkladom rozhodnutia, ktoré sú vyhodnotené v kapitole VI.5. a v kapitole VII.2. tohto záverečného stanoviska. Opodstatnené požiadavky vyplývajúce s doručených stanovísk boli zapracované do kapitoly VI.3. tohto záverečného stanoviska.

V rámci verejných prerokovaní v diskusii prítomní v prevažnej miere diskutovali na tému možných vplyvov navrhovanej činnosti hlavne na ovzdušie (zápach), podzemnú vodu, pôdu, dopravnú situáciu. Diskutujúci mali hlavne obavy z toho, že v obciach už teraz cítiť zápach a keď bude povolená veľkokapacitná farma s počtom ošípaných 19 076 ks sa tento zápach ešte zväčší a znepríjemní život obyvateľom. Zástupcovia navrhovateľa a spracovateľa dokumentácie na verejných prerokovaniach odpovedali na prednesené otázky a pripomienky. V rámci verených prerokovaní odzneli obdobné pripomienky a námietky, aké boli predložené v stanoviskách doručených v rámci konania, ktoré sú vyhodnotené v kapitole VI.5. a v kapitole VII.2. tohto záverečného stanoviska.

V rámci verejných prerokovaní navrhovateľ navrhol možnosť realizácie bioplynovej stanice. Navrhovateľ následne predložil list zo dňa 25. 02. 2019, v ktorom uviedol, že uvažuje s realizáciou navrhovanej činnosti v dvoch etapách a konkretizoval rozsah a postupnosť modernizácie jednotlivých hál a realizácie súvisiacich objektov.

V prvej etape plánuje navrhovaný počet zvierat zvýšiť na 14 754 ks ošípaných nad 30 kg. V rámci prvej etapy budú rekonštruované a modernizované existujúce haly 1 až 4 a haly 10 až 23. Pre zníženie emisií budú realizované úpravy podláh so zmenou gravitačného odvádzania hnojovice na systém vákuovej kanalizácie odvádzajúcej hnojovicu z podroštového priestoru a modernizácia ventilácie chovných hál. V rámci zníženia emisií amoniaku bude modernizovaná ventilácia hál 14 až 19, pričom ventilátory budú umiestnené v blízkosti hrebeňa striech. Následne v rámci rekonštrukcie hál 20 až 23 budú rovnako realizované úpravy podláh a ventilácie (výduchové komíny ventilácií).

V prvej etape v rámci novostavieb budú vybudované objekty SO 31 – expedičný sklad, SO 56 – preháňacia chodba, SO 57 – preháňacia chodba, SO 61 – asanačné veterinárne zariadenie a súvisiace rozvody areálových inžinierskych sietí.

V rámci druhej etapy budú vybudované novostavby hál pre ošípané 24 až 27, realizovaná bude dostavba haly pre ošípané 22, dostavba administratívnej budovy a budú dobudované súvisiace areálové rozvody inžinierskych sietí. Navrhovaný počet zvierat v druhej etape bude navýšený na 19 076 ks nad 30 kg a 2 016 ks do 30 kg. V rámci druhej etapy tiež navrhovateľ uvažuje s vybudovaním bioplynovej stanice. Podľa doplňujúcich informácií od navrhovateľa,

doručených na MŽP SR dňa 14. 10. 2020, v prípade realizácie bioplynovej stanice by tá mala byť prevádzkovaná navrhovateľom – t. j. spoločnosťou Agrovýkrm Spiš, s.r.o., na pozemkoch parc. č. 6558/2 a 6558/29 v k. ú. Spišské Vlachy, ktoré sú vo vlastníctve navrhovateľa. Vstupnou surovinou bude výhradne hnojovica vyprodukovaná na farme ošípaných Spišské Vlachy a nebude sa spracovávať hnojovica od iných producentov. Realizácia bioplynovej stanice nebola predmetom hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti podľa prílohy č. 11 k zákonu a určeného rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti, ktorého výsledky boli uvedené v správe o hodnotení činnosti, preto realizácia bioplynovej stanice bude ako zmena navrhovanej činnosti podliehať zisťovaciemu konaniu.

Viaceré sťažnosti a podnety boli smerované aj na kvalitu povrchových a podzemných vôd. Obyvatelia ako príčinu vidia veľkochov ošípaných. Uvedenú problematiku je nevyhnutné sledovať a monitorovať. Kvalitu podzemných vôd je žiadúce kontrolovať hlavne z už existujúcich monitorovacích vrtov v okolí farmy. V prípade zhoršenia kvality kontrolovanej podzemnej vody je nevyhnutné vykonať nápravné opatrenia. Dôležitou úlohou pre okolité obce je vybudovanie kanalizácie, nakoľko obce sú bez kanalizácie a verejného vodovodu a podľa zistení spracovateľa posudku a Slovenskej agentúry životného prostredia (ďalej len „SAŽP“) práve neodvedenie splaškových vôd do kanalizácie ohrozuje zdroje podzemnej vody.

Najväčšie výhrady boli voči nakladaniu s hnojovicou (vývoz, aplikácia), ktorá ale nie je predmetom činnosti navrhovateľa a nie je navrhovanou činnosťou, ktorá je predmetom tohto konania. V rámci hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti boli vyhodnotené vplyvy navrhovanej činnosti komplexne, teda aj v súvislosti s kumulatívnymi a súbežne pôsobiacimi javmi spočívajúcimi v následnom nakladaní s hnojovicou, toto konanie však nemá dosah na subjekt, ktorý je zmluvným odberateľom hnojovice.

Na základe odborných štúdií predložených k správe o hodnotení činnosti, odborného posudku, ako aj stanovísk k oznámeniam o existencii environmentálnej záťaže v katastroch obci Spišské Vlachy, Olcnava, Bystrany vypracovaných SAŽP dňa 14. 08. 2019 a dňa 03. 04. 2019, je reálny predpoklad, že pri dodržaní všetkých postupov správnej poľnohospodárskej praxe sú vznesené obavy občanov neopodstatnené.

MŽP SR v rámci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti hodnotilo obdobie realizácie navrhovanej činnosti a jej prevádzky, a to najmä z hľadiska únosného zaťaženia územia, dôsledkov bežnej činnosti a rizika možných havárií, kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov, a to v rôznych časových horizontoch a s prihliadnutím na ich nezvratnosť, prevencie, minimalizácie, prípadne kompenzácie priamych a nepriamych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, a porovnania s najlepšími dostupnými technikami.

Navrhovaná činnosť sa bude realizovať v existujúcom poľnohospodárskom areáli, v ktorom sa už v súčasnosti vykonáva chov ošípaných, mimo zastavaného územia obcí, v dostatočnej vzdialenosti od obytných objektov. Navrhovaná činnosť si nevyžiada zmenu využitia územia a svojím charakterom a zameraním nebude predstavovať produkciu iných významných výstupov oproti súčasnosti.

Navrhovanou činnosťou dôjde k zvýšeniu počtu chovaných ošípaných, ale aj k zefektívneniu chovu ošípaných, modernizácii a technickej obnove objektov. Zlepší sa nakladanie s uhynutými zvieratami – kadávermi, a to inštalovaním modernej spaľovne (Volkan 1000).

Umiestnenie navrhovanej činnosti zohľadňuje technické požiadavky existujúcej prevádzky, priestorové podmienky a možnosti územia určeného pre poľnohospodársku výrobu. Využije sa existujúca infraštruktúra a dopravné napojenie.

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v existujúcom areáli farmy ošípaných a nevyžaduje žiadne rozšírenie areálu o nové plochy ani nevyžaduje záber poľnohospodárskej ani lesnej pôdy. Priame vplyvy na pôdu sa realizáciou navrhovanej činnosti nepredpokladajú. Poľnohospodársky využívané pozemky mesta Spišské Vlachy sú podľa prílohy č. 1 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 174/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti zaradené do zoznamu zraniteľných oblastí, čo sú podľa § 34 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 $mg.l^{-1}$ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Nakoľko navrhovateľ v rámci svojej činnosti neobhospodaruje okolité pozemky, nebude navrhovaná činnosť navrhovateľa predstavovať priame riziko ohrozenia poľnohospodársky využívaných pozemkov. Na skladovanie hospodárskych hnojív v zraniteľných oblastiach a na používanie dusíkatých hnojivých látok v zraniteľných oblastiach sa vzťahujú ustanovenia § 10b a § 10c zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov, ktoré je obhospodarovateľ, ktorý zabezpečuje uskladnenie a spracovanie odoberanej hnojovice, povinný dodržiavať.

Vzhľadom na charakter, rozsah a umiestnenie navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na horninové prostredie. Prevádzka navrhovanej činnosti nebude mať pri dodržaní prevádzkových predpisov nepriaznivý vplyv na podzemné ani povrchové vody. Riziko ohrozenia znečistenia pôdy a následne vôd či horninového prostredia môže vzniknúť len v dôsledku náhodnej havarijnej situácie, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Areál farmy nezasahuje do žiadnych prvkov ochrany prírody ani územného systému ekologickej stability a realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Okolitá vegetácia nebude realizáciou navrhovanej činnosti dotknutá.

V rámci navrhovanej činnosti bude novým zdrojom znečisťovania ovzdušia malá spaľovňa uhynutých zvierat. Mobilné zdroje znečisťovania ovzdušia počas prevádzky farmy predstavujú dopravné prostriedky zásobujúce areál farmy a obslužná doprava samotného areálu. Vplyv na kvalitu ovzdušia je zhodnotený v rozptylovej štúdii, výsledky ktorej nepredpokladajú vo výraznej miere ovplyvnenie kvality ovzdušia v záujmovej oblasti.

Zásobovanie farmy a odvoz zvierat a hnojovice vykonáva kamiónová doprava, ktorá ale nebude mať zásadný vplyv na dopravné zaťaženie a plynulosť premávky na okolitých komunikáciách a križovatkách.

Posúdenie akustickej situácie v najbližšej obytnej zóne po rozšírení kapacity chovu ošípaných bolo riešené „Akustickou štúdiou č. 18-110-s“, ktorú vypracovala spoločnosť EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o. Akustická štúdia v závere hodnotí, že z bilancie dopravy generovanej farmou ošípaných Spišské Vlachy po zvýšení kapacity chovu nedôjde v priľahlom chránenom území k zvýšeniu dennej intenzity dopravy oproti súčasnému stavu, dôjde len k miernemu zvýšeniu počtu dní vývozu hnojovice. Určujúcou veličinou hluku je ekvivalentná hladina akustického tlaku rozpočítaná na referenčný interval, v tomto prípade na deň (12 hod.). Z toho dôvodu rozdiel príspevkov dopravného hluku v dennej dobe počas vývozných dní medzi nulovým variantom a variantmi A resp. B je na úrovni najviac 0,1 dB. Pre najnepriaznivejší stav, t. j. pre vývozný deň so smerovaním 100 % vývozných vozidiel cez

tú istú obytnú zónu sa predikoval nárast hluku voči bežnej doprave v rozsahu o 2,2 dB v okolí cesty 111/3241 a o 0,8 – 0,9 dB v okolí cesty II/536. Uvedený nárast celkového dopravného hluku je z hľadiska subjektívneho sluchového vnímania nevýznamný, z objektívneho hľadiska sa rozdiel hladín hluku pohybuje v rámci pásma rozšírenej neistoty bežného merania hluku, pričom sa reálne očakáva nižší nárast hluku z dopravy, z dôvodu prerozdeleniu trasovania vozidiel počas vývozného dňa.

Navrhovanou činnosťou nedôjde k zmene ani závažnému ovplyvneniu klimatických pomerov v dotknutom území v porovnaní so súčasným stavom a nedôjde ani k významným zmenám v štruktúre povrchu areálu prevádzky oproti súčasnému stavu, ktoré by významne ovplyvňovali mikroklímu dotknutej lokality.

Charakter prevádzky druhom a vlastnosťami emitovaných znečisťujúcich látok (najmä amoniaku), bez možnosti náhleho (havarijného) nárastu jeho koncentrácie, nevytvára predpoklad vážneho a bezprostredného ohrozenia zdravia verejnosti.

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti a jej umiestnenie sa nepredpokladajú závažné negatívne vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, únosnosť prírodného prostredia, obyvateľstvo, na kultúrne a historické pamiatky, paleontologické a archeologické náleziská, či významné geologické lokality, ani sa nepredpokladajú významné negatívne kumulatívne a synergické vplyvy. Možné negatívne vplyvy predstavujú havárie, ktoré majú charakter potenciálnych rizík, a ktoré je možné eliminovať dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k efektívnemu využitiu priestorov existujúceho areálu. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v areáli existujúcej farmy ošípaných, pričom navrhovaná činnosť svojím charakterom nepredstavuje zmenu účelu využívania tohto priestoru, ktorý je v podľa Územného plánu mesta Spišské Vlachy vyčlenený ako plochy poľnohospodárskej výroby.

Obmedzenie vzniku emisií amoniaku je možné pri chove v stajniach dosiahnuť aplikáciou nízko-emisných techník a dodržiavaním prevádzkových predpisov pri manipulácii s hnojovicou, prípadne i nastavením biotechnologických prípravkov v kŕmnych dávkach. Ovplyvnenie ovzdušia okolia farmy jej prevádzkou bolo zhodnotené v rámci Rozptylovej štúdie, ktorá konštatuje súlad s platnou legislatívou.

Odber hnojovice z prevádzky na ďalšie uskladnenie a spracovanie zabezpečuje zmluvný odberateľ spol. Agro Spišské Vlachy, s.r.o., ktorý ako obhospodarovateľ poľnohospodárskej pôdy v blízkom okolí, má v tesnej blízkosti prevádzky farmy ošípaných Spišské Vlachy vybudované pre tento účel hnojovicové hospodárstvo, ktoré je tvorené prečerpávacími žumpami PŽ č. 1 a PŽ č. 2, polyetylénovou zemnou nádržou na hnojovicu s kapacitou 20 150 m^3 a výdajným miestom č. 1 a č. 2. Hnojovica je z prečerpávacích žúmp prečerpaná do polyetylénovej zemnej nádrže na uskladnenie a následne je čerpaná do autocisterien a vyvážaná na aplikáciu do pôdy.

Nepriamy vplyv skladovania a aplikácie hnojovice, ktoré bude realizovať spoločnosť Agro Spišské Vlachy, s.r.o. bude eliminovaný dodržiavaním nízko-emisných techník, t. j. prekrytím nádrže na uskladnenie hnojovice, aplikáciou hnojovice hĺbkovou injektážou, pri ktorej je hnojovica okamžite zasypávaná, čím sa minimalizuje únik NH_3 do ovzdušia, prípadne je emisie NH_3 taktiež možné znížiť optimalizáciou načasovania aplikácie, t. j. pri chladných a vlhkých podmienkach, čo ale môže predĺžiť obdobie aplikácie hnojovice na pôdu.

Vypočítaná potreba pôdy pre aplikáciu hnojovice je 1 003,32 ha. Zmluvný odberateľ hnojovice, Agro Spišské Vlachy, s.r.o., v súčasnosti na aplikáciu hnojovice využíva pôdu o výmere 768,68 ha, pričom zvyšnú potrebu pôdy vie zmluvný odberateľ hnojovice zabezpečiť inými poľnohospodárskymi subjektmi, s ktorými spolupracuje. Zmluvný odberateľ hnojovice, Agro Spišské Vlachy, s.r.o., ako obhospodarovateľ pôdy je povinný dodržiavať podmienky aplikácie hnojovice do pôdy v zmysle zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov.

Dobudovanie bioplynovej stanice môže taktiež zmierniť problém so zápachom a obavami obyvateľov pri aplikácii hnojovice.

Z hodnotenia jednotlivých vplyvov navrhovanej činnosti a z ich vzájomného spolupôsobenia sa nepredpokladajú také vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v záujmovom území. MŽP SR kapitole VI.3. záverečného stanoviska určilo podmienky, ktoré v značnej miere eliminujú identifikované negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, a zabezpečia vyššiu a účinnejšiu úroveň ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľstva a to aj v porovnaní s nulovým variantom. Pri dôslednom dodržiavaní všetkých požiadaviek a opatrení určených v kap. VI.3. tohto záverečného stanoviska a technologických postupov je predpoklad, že navrhovaná činnosť nadmerne nezaťaží jednotlivé zložky životného prostredia ani nadmerne neohrozí zdravie obyvateľov dotknutých obcí.

Vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu vývoju v území sa navrhovaná činnosť radí k celospoločensky prospešným, pričom výsledná záťaž na prostredie je prijateľná a zachováva jeho kvality v lokálnom i širšom meradle.

Z celkového hodnotenia všetkých environmentálnych aspektov navrhovanej činnosti, ako aj z porovnania nulového a realizačných variantov, je navrhovaná činnosť z hľadiska životného prostredia prijateľná, za podmienky dodržania ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov a realizácie opatrení na prevenciu, minimalizáciu a kompenzáciu dopadov, ktorými je možné zmierniť prevažnú časť očakávaných ako i reálne jestvujúcich negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti v danej lokalite.

Na základe vyhodnotenia vplyvov MŽP SR dospelo k záveru, že pri dodržaní navrhovaných opatrení sa nepredpokladá, že negatívne vplyvy navrhovanej činnosti identifikované v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie dosiahnu parametre, ktoré by spôsobovali významné zmeny kvality životného prostredia posudzovaného územia a jeho širšieho okolia, a že by vytvorili predpoklady pre negatívne ovplyvnenie zdravotného stavu obyvateľstva.

Pri posudzovaní navrhovanej činnosti boli zvážené a zhodnotené všetky predpokladané vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravie, na socioekonomické podmienky a na prírodné prostredie v lokalite realizácie navrhovanej činnosti, vrátane možných rizík v dôsledku neštandardnej prevádzky alebo pri havárií, pričom neboli identifikované také vplyvy, ktoré by realizáciou navrhovanej činnosti znamenali významné riziko poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia, či ovplyvnenia zdravotného stavu obyvateľstva. K ovplyvneniu pohody obyvateľstva môže dôjsť nepriamo v období aplikácie hnojovice na pôdu, ktorá však súvisí rastlinnou výrobou a nie so živočíšnou, ktoré je predmetom posudzovania.

Pri posudzovaní navrhovanej činnosti boli zhodnotené stanoviská verejnosti a boli navrhnuté opatrenia na elimináciu nepriaznivého vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľov, predovšetkým na elimináciu zápachu a možného znečistenia vody, z ktorých mali obyvatelia okolitých obcí najväčšie obavy.

V priebehu procesu posudzovania, vychádzajúc zo súčasného stavu poznania sa nezistili žiadne skutočnosti, ktoré by po realizácii opatrení navrhovaných v správe o hodnotení činnosti a v tomto záverečnom stanovisku závažným spôsobom ohrozovali niektorú zo zložiek životného prostredia alebo zdravie obyvateľov dotknutých obcí.

Z výsledkov posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplýva, že po zohľadnení podmienok a opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska je navrhovaná činnosť vo variante A prijateľná z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Na základe uvedeného MŽP SR súhlasilo s realizáciou navrhovanej činnosti vo variante A s podmienkou realizácie podmienok uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou

Pripomienky doručené k zámeru, vrátane pripomienok doručených dotknutou verejnosťou, boli v zmysle § 31 ods. 1 písm. g) zákona a špecifickej požiadavky 2.2.14. rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti č. 4557/2018-1.7/vt zo dňa 27. 04. 2018, vyhodnotené v správe o hodnotení činnosti. Zároveň v kapitole IV. záverečného stanoviska MŽP SR zhodnotilo predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a v kapitole VII.1 odôvodnilo rozhodnutie vo veci, čím boli vyhodnotené aj pripomienky zo stanovísk týkajúcich sa nesúhlasu s navrhovanou činnosťou z dôvodu obáv z nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Celkovo bolo k správe o hodnotení činnosti na MŽP SR doručených 15 písomných stanovísk od zainteresovaných orgánov štátnej správy, samosprávy a dotknutej verejnosti.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, sekcia poľnohospodárstva *(list zo dňa 12. 12. 2018);* ***Úrad Košického samosprávneho kraja*** *(list č. 6618/2018/ORRÚPŽP/41436 zo dňa 14. 12. 2018);* ***Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice, odbor integrovaného povoľovania a kontroly*** *(list č. 9501-45015/57/2018/Val zo dňa 17. 12. 2018);* ***Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie,*** *z hľadiska ochrany prírody a krajiny (list č. OU-SN-OSZP-2018/014320 zo dňa 18. 12. 2018);* ***Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi*** *(list č. ORHZ-SN1-289-024/2018 zo dňa 19. 12. 2018)* a ***Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi*** *(list č. HŽP-/2227/2018-80/2019 zo dňa 07. 01. 2019)* nepredložili nesúhlasné stanoviská ani pripomienky k správe o hodnotení činnosti okrem upozornení na dodržanie všeobecne záväzných právnych predpisov. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi však upozornil, že sú každoročne vybavované podnety občanov na zhoršovanie kvality životného prostredia a života obyvateľov dotknutých obcí spôsobené nadmerne obťažujúcim zápachom z chovu ošípaných a zanášaním komunikácií mechanizmami prevážajúcimi hnojovicu na aplikáciu do pôdy. Úrad Košického samosprávneho kraja navrhol na realizáciu variant A navrhovanej činnosti, ktorý bol odporúčaný aj v tomto záverečnom stanovisku.

K pripomienkam a požiadavkám zo stanovísk zaslaných k správe o hodnotení činnosti MŽP SR uvádza na základe súčasného stavu poznania, vychádzajúc zo správy o hodnotení činnosti a z odborného posudku podľa § 36 zákona, a doplňujúcich informácií od navrhovateľa a ďalších skutočností všeobecne známych alebo známych správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti nasledovné:

Mesto Spišské Vlachy *(list č. 2342/2018 zo dňa 03. 01. 2019)* nesúhlasilo s navýšením počtu ošípaných na farme ošípaných Spišské Vlachy a so zriadením objektu SO 61 – Asanačné veterinárne zariadenie s kapacitou 1,2 t/deň, kde je plánované spaľovanie uhynutých zvierat a žiadalo pri zachovaní doterajšieho počtu ošípaných zmodernizovať prevádzku chovu tak, aby mesto a okolité obce mali možnosť vyhodnotiť a porovnať zlepšenie vplyvu prevádzky na životné prostredie. Zároveň žiadalo, aby navrhovateľ dôraznejšie riešil aj zvýšenú ochranu ovzdušia, a tým aj zmiernenie vplyvu zápachových látok na obyvateľstvo okolitých obcí.

Vyjadrenie MŽP SR: Účelom zákona o posudzovaní vplyvov je najmä zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, objasniť a porovnať výhody a nevýhody navrhovanej činnosti a to aj v porovnaní s nulovým variantom. Nakoľko v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie sa nezistili žiadne skutočnosti, ktoré by po realizácii opatrení navrhovaných v správe o hodnotení činnosti a v tomto záverečnom stanovisku závažným spôsobom ohrozovali niektorú zo zložiek životného prostredia alebo zdravie obyvateľov okolitých obcí, MŽP SR súhlasilo realizáciou navrhovanej činnosti vo variante A s podmienkou realizácie opatrení a podmienok uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska. V rámci tejto kapitoly MŽP SR určilo aj opatrenia a podmienky, ktoré eliminujú negatívny vplyv na ovzdušie, a tým aj vplyv zápachových látok na obyvateľstvo okolitých obcí. Podľa Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikať a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. MŽP SR ako príslušný orgán v rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie nemôže zasahovať, resp. obmedzovať podnikateľskú činnosť navrhovateľa, v prípade ak sa nepreukázalo, že by jeho činnosť mala významné negatívny vplyv na životné prostredie.

Uvedené asanačné veterinárne zariadenie vyhovuje požiadavkám kladeným na takýto druh zariadenia a spálením uhynutých zvierat priamo na farme sa znižuje riziko prenosu možných infekčných ochorení, preto je možné vlastnú spaľovňu uhynutých zvierat považovať za vhodné riešenie. V navrhovanom asanačnom veterinárnom zariadení budú spaľované len uhynuté zvieratá z farmy v Spišských Vlachoch, čo je premietnutá aj v kap. VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie *(list č. OU-SN-OSZP-2019/001290-2 zo dňa 04. 01. 2019)* považuje za nelogické, že objekty ustajnenia spadajú pod integrované povolenie a uskladnenie a likvidácia hnojovice – činnosti, ktoré v najväčšej miere ovplyvňujú životné prostredie, nie sú súčasťou integrovaného povolenia. Požaduje predmetnú navrhovanú činnosť posudzovať ako celok, bez ohľadu na to, koľko subjektov to prevádzkuje. Žiadal, aby celá činnosť bola posudzovaná komplexne a bola povoľovaná integrovaným povolením podľa zákona o IPKZ.

Vyjadrenie MŽP SR: V rámci správy o hodnotení činnosti, na základe špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti, ako aj v kapitole IV. tohto záverečného stanoviska, bola navrhovaná činnosť vyhodnotená aj s ohľadom na následné nakladanie s hnojovicou, tzn. požiadavka posudzovania navrhovanej činnosti vrátane následnej

manipulácie s hnojovicou bola splnená. Aplikáciu hnojovice vykonáva iný právny subjekt, ktorý sa venuje rastlinnej výrobe, a ktorý nie je navrhovateľom posudzovanej navrhovanej činnosti. MŽP SR nie je kompetentné spájať do jedného konania podnikateľské činnosti dvoch právnych subjektov. Odovzdávanie hnojovice inému subjektu na základe zmluvného vzťahu a opodstatnenosť takéhoto riešenia nie je predmetom tohto konania. Konanie podľa zákona o IPKZ nie je v kompetencii MŽP SR, v následnom povoľovacom konaní bude konať Slovenská inšpekcia životného prostredia, ako povoľujúci orgán v zmysle ustanovení platných právnych predpisov.

Obec Olcnava *(list č. 16/2019 zo dňa 04. 01. 2019)* a spoločnosť ***Morfeus s. r. o.*** *(list zo dňa 07. 01. 2019)* predložili k správe o hodnotení činnosti obsahovo zhodné stanoviská, v ktorých spochybňujú správu o hodnotení činnosti a predovšetkým prílohu č. 3 Rozptylovú štúdiu. V stanoviskách sa uvádza, že závery správy o hodnotení činnosti sú svojvoľné a arbitrárne, že závery správy o hodnotení činnosti v časti týkajúcej sa vyhodnotenia BAT sú nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, že sa správa o hodnotení činnosti nezaoberá prepojenými vplyvmi, a že rozptylová štúdia nebola vypracovaná v súlade s platnými predpismi a spochybňujú odbornosť spracovateľa rozptylovej štúdie. V závere uvádzajú, že predložená správa o hodnotení činnosti

a. neobsahuje náležitosti podľa § 31 zákona; a
b. nie je spracovaná v súlade s rozsahom hodnotenia stanoveným MŽP SR;

teda nie je možné, aby bola použitá v ďalšom konaní podľa zákona. Obec Olcnava a spoločnosť Morfeus s. r. o. navrhuje, aby MŽP SR vrátilo navrhovateľovi predloženú správu o hodnotení činnosti na zásadné dopracovanie.

S uvedeným stanoviskom obce Olcnava sa plne stotožnila aj ***obec Bystrany*** *(list č. 32/EA/2019, spis č. 18, zo dňa 10. 01. 2019)*, ktorá nesúhlasila so závermi správy o hodnotení činnosti a so zámerom zefektívnenia prevádzky farmy ošípaných.

Vyjadrenie MŽP SR: Správa o hodnotení činnosti obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 31 zákona a prílohy č. 11 k zákonu. Vplyvy a skutočnosti uvedené v správe o hodnotení činnosti boli podložené odbornými štúdiami, a boli overené v konaní aj odborným posudkom, v ktorom sa v zmysle § 36 ods. 6 písm. a) zákona má vyhodnotiť aj úplnosť správy o hodnotení činnosti, ako aj úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti vrátane ich vzájomného pôsobenia, či použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií.

Rozptylová štúdia bola vypracovaná oprávneným posudzovateľom podľa § 19 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, v čase vyhotovenie rozptylovej štúdie oprávnenom na vyhotovovanie odborných posudkov. Pri vypracovaní rozptylovej štúdie sa vychádzalo zo zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov. Uvedená rozptylová štúdia bola ako súčasť správy o hodnotení činnosti zaslaná aj Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi, ktorý k nej neuviedol žiadne pripomienky. MŽP SR na základe uvedeného nemá dôvod spochybňovať rozptylový štúdiu.

V rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti bola určená špecifická požiadavka 2.2.1 Predložiť imisno-prenosové posúdenie vplyvu látok spôsobujúcich zápach (NH_3) z navrhovanej činnosti vypracované oprávnenou osobou. Navrhovaná činnosť spočíva v rozšírení chovu ošípaných v existujúcom areáli farmy, pričom v rámci rozptylovej štúdie bol

zhodnotený aj vplyv hnojovicového hospodárstva. Z rozptylovej štúdie vyplynulo, že najvyššia koncentrácia amoniaku (NH_3) na výpočtovej plocha sa vyskytuje v juhozápadnej časti areálu farmy v blízkom okolí zemnej nádrže na hnojovicu. MŽP SR má za to, že špecifická požiadavka rozsahu hodnotenia bola v rámci správy o hodnotení činnosti splnená.

Navrhovateľ v rámci prílohy č. 7 správy o hodnotení porovnal navrhovanú činnosť s najlepšími dostupnými technikami (BAT) v súlade s požiadavkou 2.2.12. rozsahu hodnotenia. MŽP SR učilo v kap. VI.3. tohto záverečného stanoviska podmienky a opatrenia na elimináciu nepriaznivého vplyvu navrhovanej činnosti, ďalšie podmienky môže v rámci integrovaného povoľovania určiť Slovenská inšpekcia životného prostredia.

Navrhovateľ bude hnojovicu odovzdávať externému subjektu na základe zmluvy, ktorý ju bude zapracovávať do pôdy v blízkom okolí, na pozemkoch ktoré boli identifikované v správe o hodnotení činnosti, alebo ďalej odovzdávať na zapracovanie do pôdy Poľnohospodárskemu družstvu Podlužany, či Poľnohospodárskemu družstvu Prusy a pod. MŽP SR v rámci vykonaného konania vyhodnotilo vplyvy navrhovanej činnosti aj v súvislosti s kumulatívnymi a súbežne pôsobiacimi javmi. Vyhodnotenie týchto vplyvov je uvedené v kapitole IV. tohto záverečného stanoviska.

Ing. Michal Kiššák *(list zo dňa 07. 01. 2019)* k správe o hodnotení činnosti a k verejnému prerokovaniu navrhovanej činnosti uviedol, že z prezentácie správy o hodnotení činnosti vyplynuli celkom 4 sporné oblasti navrhovanej činnosti, a to:

a.) zhoršenie prostredia, vrátane zdravia, najmä pachovými látkami, predovšetkým amoniakom,

b.) nesúhlas so spaľovaním kadáverov v asanačnom zariadení,

c.) hnojovicové hospodárstvo,

d.) zriadenie mrchoviska.

Vyjadrenie MŽP SR: Zákon v zmysle § 1 ods. 1 písm. a) bodu 2. upravuje postup odborného a verejného posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie navrhovaných činností pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred ich povolením podľa osobitných predpisov. V rámci tohto posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti boli spracované štúdie odborne spôsobilými osobami, z výsledkov ktorých sa nepreukázal významný negatívny vplyv navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie dotknutých obyvateľov. MŽP SR v rámci kap. VI.3. tohto záverečného stanoviska určilo opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti, vrátane vplyvov na ovzdušie (eliminovanie zápachu), preto má za to, že modernizáciou farmy a prijatím týchto opatrení, prinesie dlhodobé zníženie dopadov na životné prostredie a dotknutých obyvateľov.

Navrhovateľ bude hnojovicu odovzdávať externému objektu na základe zmluvy, ktorý nie je navrhovateľom tejto navrhovanej činnosti. Ten bude hnojovicu zapracovávať do pôdy v blízkom okolí, na pozemkoch ktoré boli identifikované v správe o hodnotení činnosti, alebo ďalej odovzdávať na zapracovanie do pôdy Poľnohospodárskemu družstvu Podlužany, či Poľnohospodárskemu družstvu Prusy a pod. MŽP SR v rámci vykonaného konania vyhodnotilo vplyvy navrhovanej činnosti aj v súvislosti s kumulatívnymi a súbežne pôsobiacimi javmi. Vyhodnotenie týchto vplyvov je uvedené v kapitole IV. tohto záverečného stanoviska. Odovzdávanie hnojovice inému subjektu na základe zmluvného vzťahu a opodstatnenosť takéhoto riešenia nie je predmetom tohto konania.

So zriadením mrchoviska sa neuvažuje a nebolo to uvedené ani v predloženej správe o hodnotení činnosti. Uhynuté zvieratá budú dočasne skladované v kafilérnom boxe a následne budú spaľované v malej spaľovni s kapacitou 1,2 t/deň. Asanačné veterinárne zariadenie znižuje riziko prenosu možných infekčných ochorení skladovaním uhynutých

zvierat na farme, obmedzením vstupu asanačného vozidla na farmu a prevozu uhynutých zvierat do kafilérie. Pri súčasnej nepriaznivej epidemiologickej situácii (africký mor ošípaných) je preto možné spaľovňu uhynutých zvierat považovať za vhodné riešenie. V prípade nevyhnutných protiepidemiologických opatrení, ak by došlo k náhlemu úhynu veľkého množstva zvierat, ktoré by navrhované asanačné zariadenie nebolo schopné spracovať, by tieto činnosti boli koordinované Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky. V ohnisku povinne hlásenej choroby sa v niektorých prípadoch môže vykonať odstraňovanie uhynutých zvierat spaľovaním alebo zakopávaním na mieste, ak ho nariadi orgán veterinárnej správy za splnenia požiadaviek v zmysle ustanovení vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 148/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výnimkách pri zbere, preprave a odstraňovaní vedľajších živočíšnych produktov a o použití vedľajších živočíšnych produktov na osobitné kŕmne účely.

Urbárska spoločnosť Olcnava, pozemkové spoločenstvo *(list zo dňa 09. 01. 2019)* uvádza k správe o hodnotení činnosti, že k pozemkom, kde sa má v budúcnosti vylievať hnojovica bola vypovedaná k 30. 11. 2018 nájomná zmluva o poľnohospodárskej pôde a predpokladá, že vyvážanie hnojovice bude realizované bez súhlasu vstupu na jednotlivé pozemky ako aj na komunikácie.

Vyslovila znepokojenie, že pri realizácii meraní zápachu nebol zo strany dotknutých subjektov nikto prizvaný. Tvrdenie, že sa kvalita života dotknutého obyvateľstva nezmení, je zavadzajúce a hlavne v rozpore so skutočnosťou, pričom ide o aktuálny počet ošípaných, ktorý je na dotknutej farme.

Predpokladá, že pri uvažovanom množstve vyvážaných fekálií môže dôjsť ku kontaminácii vôd, a tým pádom k ohrozeniu zdravia obyvateľstva.

Vyjadrenie MŽP SR: Navrhovateľ neobhospodaruje poľnohospodárske pozemky, hnojovicu odovzdáva na základe zmluvného vzťahu spoločnosti Agro Spišské Vlachy, s.r.o., preto MŽP SR považuje informáciu o vypovedaní nájomnej zmluvy v tomto konaní za bezpredmetnú. Vstup na cudzí pozemok upravuje zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

K správe o hodnotení činnosti bola vypracovaná rozptylová štúdia oprávneným posudzovateľom podľa § 19 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, ktorá nepotvrdila porušenie požiadaviek a podmienok ustanovených právnymi predpismi vo veci ochrany ovzdušia. Ani HIA nepreukázala, že by navrhovaná činnosť mala predstavovať pre obyvateľov okolitých obcí zvýšené zdravotné riziko. Taktiež hydrogeologické posúdenie (SLOVZEOLIT s.r.o., 2018) nepotvrdilo ohrozenie podzemných vôd realizáciou navrhovanej činnosti.

Obec Hincovce *(list č. 14/2019 zo dňa 09. 01. 2019)* nesúhlasila so závermi správy o hodnotení činnosti a s navrhovanou činnosťou zefektívnenia prevádzky a navýšenia kapacity chovu ošípaných, nakoľko sa v správe o hodnotení činnosti poukazuje na modernizáciu prevádzky pri navýšení chovu ošípaných, nie však opatrenia pre zlepšenie života obyvateľov dotknutých obcí. Už v súčasnej dobe obťažuje obyvateľov zápach a doprava a zo strany farmy nebola žiadna iniciatíva na odstránenie týchto negatívnych vplyvov na kvalitu života. Pri navýšení kapacity chovu ošípaných sa ráta so zvýšením intenzity dopravy a zápachu.

Vyjadrenie MŽP SR: V rámci modernizácie prevádzky sa uvažuje s modernizáciou a technickou obnovou objektov, ktorými dôjde k úprave podláh a modernizácii ventilácie chovných hál, čím dôjde k eliminácii nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia. Ďalšie opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov boli uvedené v kap. C.IV.

správy o hodnotení činnosti. Opatrenia a podmienky na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti určilo MŽP SR aj v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Združenie domových samospráv *(podanie zo dňa 19. 08. 2019)* predložilo podmienky, ktoré žiadalo uviesť ako podmienky záverečného stanoviska. K uvedeným podmienkam (*v nezmenenom znení – kurzívou*) MŽP SR uvádza nasledovné:

a) Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú.

Vyjadrenie MŽP SR: Vzhľadom na to, že objekty pre chov ošípaných vyžadujú špecifické požiadavky na použité materiály a technológie (odolné voči vlhkosti a používaným dezinfekčných prípravkov), budú použité technológie a materiály spĺňajúce primárne tieto kritéria, preto MŽP SR nepovažuje za opodstatnené zapracovávať takúto podmienku do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

b) Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státí ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby , ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m2 po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

Vyjadrenie MŽP SR: Vzhľadom na to, že parkovacie miesta pre zamestnancov sú vybudované a nie je potreba budovania nových parkovacích miest, a taktiež vzhľadom na to, že objekty pre chov ošípaných musia spĺňať špecifické požiadavky pre objekty živočíšnej výroby, považuje MŽP SR za neopodstatnené zapracovávať takúto podmienku do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

c) Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.

Vyjadrenie MŽP SR: Parkovacie miesta sú vybudované, preto MŽP SR nepovažuje za opodstatnené zapracovávať takúto podmienku do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

d) Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-vmestach. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

Vyjadrenie MŽP SR: Predmetom navrhovanej činnosti nie je realizácia retenčných opatrení pre prírodné vody, ale rekonštrukcia a modernizácia objektov pre chov ošípaných so špecifickými požiadavkami na výrobné prostredie s možnosťou uplatnenia prísnych preventívnych epizootologických opatrení. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v existujúcom areáli farmy ošípaných a nebude zasahovať do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, preto povinnosť navrhnúť opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia podľa § 3 ods. 4 až 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody

a krajiny v znení neskorších predpisov, považuje MŽP SR v súvislosti s navrhovanou činnosťou za neadekvátnu. Taktiež požiadavka realizácie tzv. dažďových záhrad je vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti neadekvátna. MŽP SR na základe uvedeného považuje za neopodstatnené zapracovávať takéto podmienky do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

e) Požadujeme, aby sa zámer prispôsobil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infrašturktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf1-95-mb) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

Vyjadrenie MŽP SR: V dôsledku realizácie navrhovanej činnosti nedôjde k zmene okolitej vegetácie alebo environmentálnej diverzite oproti súčasnému stavu. Vzhľadom na skutočnosť, že nedôjde k výrubu drevín, je požiadavka náhradnej výsadby podľa § 48 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov formou lokálneho parčíka neopodstatnená. Taktiež vzhľadom na to, že navrhovaná činnosť rieši objekty pre chov ošípaných so špecifickými požiadavkami na výrobné prostredie s možnosťou uplatnenia prísnych preventívnych epizootologických opatrení je požiadavka realizácie voľne prístupného parčíka neaplikovateľná. Spôsob nadkladania s vodami v areáli farmy sa realizáciou navrhovanej činnosti nezmení. Na základe uvedeného MŽP SR považuje za neopodstatnené zapracovávať takúto podmienku do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska. V rámci kap. VI.3. záverečného stanoviska je určená podmienka výsadby izolačnej zelene.

f) Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

Vyjadrenie MŽP SR: Vzhľadom na to, že v rámci navrhovanej činnosti sú riešené objekty hál pre chov ošípaných so špecifickými požiadavkami na výrobné prostredie je uvedená požiadavka neadekvátna a MŽP SR nepovažuje za opodstatnené zapracovávať takúto podmienku do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

g) Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

Vyjadrenie MŽP SR: Vzhľadom na to, že v rámci navrhovanej činnosti sú riešené objekty hál pre chov ošípaných so špecifickými požiadavkami na výrobné prostredie a realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá ovplyvnenie biodiverzity, považuje MŽP SR za neopodstatnené zapracovávať takúto podmienku do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

h) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou

Vyjadrenie MŽP SR: Ide o existujúcu prevádzku farmy, ktorá má vybudovaný systém triedenia vzniknutého odpadu, vrátane príslušných nádob, ktoré sú umiestnené mimo areál prevádzky. V oblasti separovaného zberu komunálneho odpadu musí navrhovateľ postupovať

v zmysle platnej legislatívy a všeobecne záväzného nariadenia obce, preto MŽP SR považuje za bezpredmetné zapracovávať takúto podmienku do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

i) Navrhovateľ vysadí v obci Spišské Vlachy 25ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

Vyjadrenie MŽP SR: Dokument starostlivosti o dreviny je východiskový dokument na zabezpečovanie starostlivosti o dreviny, ktorý poskytuje prehľad o rozmiestnení, kvalite a ekologickom, krajinotvornom, estetickom a kultúrno-historickom význame drevín v katastrálnom území obce a je podkladom na zabezpečenie starostlivosti o dreviny, rozhodovanie orgánov ochrany prírody a pri uplatňovaní náhradnej výsadby za vyrúbané dreviny. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v prevádzke farmy bez potreby výrubu drevín a teda aj náhradnej výsadby. Výsadba drevín a starostlivosť o dreviny na verejných priestranstvách mesta Spišské Vlachy je v kompetencii mesta, ktoré ale takúto požiadavku nevznieslo, a MŽP SR považuje neopodstatnené zapracovávať takúto podmienku do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

j) Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

Vyjadrenie MŽP SR: Nakoľko ide o existujúcu farmu, ktorá má danú štruktúru objektov v zmysle požiadaviek a potrieb prevádzky farmy a nakoľko navrhovaná činnosť rieši objekty pre chov ošípaných so špecifickými požiadavkami na výrobné prostredie potrebou uplatnenia prísnych preventívnych epizootologických opatrení bez možnosti vstupu do areálu pre nezainteresované osoby je uvedená požiadavka neopodstatnená a MŽP SR nepovažuje za potrebné zapracovávať takúto podmienku do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

k) Vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-erosarchive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qtscience_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (https://www.eea.europa.eu/data-andmaps/data/wise-wfd-spatial-1), mapami sucha (http://www.shmu.sk/sk/?page=2166) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy) a na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, ktoré je navrhovateľ v zmysle §3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru.

Vyjadrenie MŽP SR: Navrhovaná činnosť bude realizovaná v existujúcom areáli farmy ošípaných, preto MŽP SR nepovažuje za relevantné vyhodnotenie umiestnenia navrhovanej činnosti z hľadiska tepelnej mapy, mapy vodných útvarov, mapami sucha či mapami zrážok a teploty vzduchu.

Cieľom Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy je zlepšiť pripravenosť Slovenskej republiky čeliť nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy, priniesť čo najširšiu informáciu o súčasných adaptačných procesoch v Slovenskej republike a na základe ich analýzy ustanoviť inštitucionálny rámec a koordinačný mechanizmus na zabezpečenie účinnej implementácie adaptačných opatrení na všetkých úrovniach a vo všetkých oblastiach, preto by pre dosiahnutie uvedených cieľov mala byť táto stratégia

implementovaná do sektorových politík dotknutých rezortov, a tým pádom do národnej legislatívy, prípadne do iných nariadení a regulatívov. MŽP SR nezistilo, že by navrhovaná činnosť bola v rozpore s adaptačnými opatreniami navrhovanými v Stratégii adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Navrhovaná činnosť nebude zasahovať do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, preto povinnosť navrhnúť opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, považuje MŽP SR v súvislosti s navrhovanou činnosťou za neadekvátnu.

Na základe uvedeného nepovažuje MŽP SR za opodstatnené zapracovávať takéto vyhodnotenie ako podmienku do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

l) Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Vyjadrenie MŽP SR: Nakoľko nakladanie s komunálnymi odpadmi, vrátane rozložiteľného odpadu, má byť upravené všeobecne záväzným nariadením mesta, ktoré je navrhovateľ povinný dodržiavať, MŽP SR nepovažuje za opodstatnené zapracovávať takúto podmienku do kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

Okrem uvedených stanovísk sa k správe o hodnotení činnosti žiadne ďalšie orgány štátnej správy ani samosprávy nevyjadrili.

Následne boli v priebehu konania doručené nasledovné vyjadrenia:

Spoločnosť ***Morfeus s. r. o.*** zaslala listom zo dňa 12. 02. 2019 návrh na prerušenie konania, z dôvodu, že podala na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky oznámenie o existencii environmentálnej záťaže podľa § 2 ods. 3 zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a na Okresný úrad Spišská Nová Ves podala oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich vznik environmentálnej škody podľa § 26 zákona č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Prílohou listu boli aj predmetné oznámenia.

Rovnaký návrh predložila aj ***obec Olcnava*** listom č. 340/2019 zo dňa 15. 02. 2019. Listom č. 415/2019 zo dňa 25. 02. 2019 doplnila prílohy k listu č. 340/2019 zo dňa 15. 02. 2019, ktorými boli oznámenie o existencii environmentálnej záťaže podľa § 2 ods. 3 zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov adresované Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky a oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich vznik environmentálnej škody podľa § 26 zákona č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov adresované Okresnému úradu Spišská Nová Ves.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR nebolo oznámené Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky ani Okresným úradom Spišská Nová Ves žiadne konanie, na základe ktorého by bolo opodstatnené prerušenie prebiehajúceho konania.

Oznámenie o environmentálnej záťaži bolo Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky odstúpené SAŽP, ktorá vykonala dňa 25. 03. 2019 terénnu obhliadku v katastroch obcí Olcnava, Spišské Vlachy, Bystrany. Na základe terénnej obhliadky, zhotovenej fotodokumentácie, dostupnej dokumentácie priloženej k oznámeniu

o environmentálnej záťaži, ako aj na základe ďalších verejne dostupných dokumentov, SAŽP listom č. 7587/2019 zo dňa 03. 04. 2019 oznámila, že lokalita nespĺňa kritéria pre zaradenie do Informačného systému environmentálnych záťaží v zmysle zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a lokalita nepredstavuje ani environmentálnu škodu v zmysle zákona č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Spoločnosť ***Morfeus s. r. o.*** listom zo dňa 29. 03. 2019 zaslala na MŽP SR podanie označené ako „DOPLNENIE SKUTKOVÉHO STAVU“, v ktorom uvádza, že v stanovisku k správe o hodnotení činnosti uviedla, že správa o hodnotení činnosti je spracovaná o. i. aj v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, keďže navrhovateľ neidentifikoval pozemky poľnohospodárov, na ktorých má dôjsť k opätovnému použitiu hnojovice a nepredložil predbežný hnojný plán.

Ďalej spoločnosť Morfeus s. r. o. uvádza, že Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, v stanovisku č. z. 1811/2019, č. s. 1892/2019 zo dňa 31. 01. 2019, ktoré spoločnosť Morfeus s. r. o. priložila v prílohe, uviedlo, že Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky vykonal niekoľko kontrol v r. 2013, 2014 a 2015 a v záznamoch z kontrol zo dňa 01. 12. 2015 sa neodporúča ďalšie hnojenie hnojovicou počas 3 rokov na kultúrnych dieloch, kde bol zistený vysoký a veľmi vysoký obsah prístupných živín fosforu, draslíka a horčíka.

Spoločnosť Morfeus s. r. o. pripomenula, že predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie musí byť aj posúdenie vplyvov ďalšieho použitia hnojovice a tiež, že je nevyhnutné overiť, či je možné vyprodukovanú hnojovicu považovať za hnojivo alebo za odpad.

Taktiež uvádza, že zo stanoviska Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky je zrejmé, že hlavný odberateľ hnojovice už v súčasnosti nie je oprávnený vykonávať hnojenie na niektorých kultúrnych dieloch a z celkovej výmery pôdy obhospodarovanej spoločnosťou Agro Spišské Vlachy, s.r.o. sa až 259,44 ha nachádza v zraniteľných oblastiach.

Vyjadrenie MŽP SR: Navrhovateľ neobhospodaruje poľnohospodárske pozemky, a preto ani nemá spracovaný hnojný plán. Produkovanú hnojovicu bude navrhovateľ odovzdávať spoločnosti zaoberajúcej sa poľnohospodárskou výrobou. Pozemky používané na hnojenie katastroch dotknutých obcí boli znázornené na obrázku na strane 35 správy o hodnotení činnosti.

V priloženom stanovisku Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o. i. tiež uviedlo, že podporuje intenzívny chov hospodárskych zvierat a zvyšovanie ich stavov, z dôvodu zabezpečenia sebestačnosti Slovenska v produkcii potravín na úroveň 80-tich %. Taktiež uviedlo, že chovatelia hospodárskych zvierať musia spĺňať všetky legislatívne požiadavky a dodržiavať zásady správnej poľnohospodárskej praxe, medzi ktoré patria aj nakladanie s vedľajšími živočíšnymi produktami, ich uskladňovanie a spracovanie, resp. ich ďalšie využitie. Uvedená problematika skladovania a aplikácie hnojív je riešená zákonom č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov a výkon kontrol a dodržiavania týchto zásad a podmienok je realizovaný Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym. Ten vykonal v spoločnosti navrhovateľa a v spoločnosti Agro Spišské Vlachy, s.r.o. opakovane niekoľko kontrol v roku 2013, 2014 a 2015, pričom v záznamoch z kontrol v r. 2015 sa uvádza, že ďalšie zvyšovanie vysokého obsahu živín v pôdach, ktorých vlastníkmi sú skontrolované subjekty je z ekologického hľadiska nevhodné a ďalšie hnojenie neprípustné. Na základe uvedeného neodporúčal ďalšie hnojenie hnojovicou

ako aj minerálnymi hnojivami počas 3 rokov na kultúrnych dieloch, kde bol zistený vysoký a veľmi vysoký obsah prípustných živín fosforu, draslíka a horčíka a následne bude realizovaný agrochemický rozbor pôdy. V stanovisku Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky tiež uviedlo, že v januári 2019 bola uskutočnená následná kontrola, ktorá nezistila zásadné porušenia povinností vyplývajúcich zo zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov.

MŽP SR v rámci kapitoly IV. tohto záverečného stanoviska vyhodnotilo vplyvy navrhovanej činnosti aj v súvislosti s kumulatívnymi a súbežne pôsobiacimi javmi. V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na hnoj, slamu alebo iný prírodný poľnohospodársky materiál alebo lesnícky materiál, ktorý nevykazuje nebezpečné vlastnosti a používa sa v poľnohospodárstve, lesníctve v súlade s osobitným predpisom alebo na získanie energie z tohto materiálu procesmi alebo spôsobmi, ktoré nepoškodzujú životné prostredie ani neohrozujú zdravie ľudí sa zákon o odpadoch nevzťahuje. Nakoľko sa hnojovica bude používať v poľnohospodárstve, nie je v zmysle tejto definície odpadom.

Produkovanú hnojovicu bude navrhovateľ odovzdávať spoločnosti zaoberajúcej sa poľnohospodárskou výrobou, ktorá ale nie je navrhovateľom, a jej činnosť nie je navrhovanou činnosťou, ktorá je predmetom tohto konania. Obhospodarovateľ poľnohospodárskej pôdy pri obhospodarovaní pozemkov musí dodržiavať platnú legislatívu. V prípade nedostatočnosti pôdy na aplikáciu hnojovice v blízkom okolí farmy má obhospodarovateľ tejto pôdy možnosť nevyužitú hnojovicu odpredať.

Listom zo dňa 12. 06. 2019 ***obec Olcnava*** doručila na MŽP SR podanie označené ako „DOPLNENIE SKUTKOVÉHO STAVU“, v ktorom uvádza, že v mieste plánovaného umiestnenia studne pitnej vody pre vodovod v obci Olcnava sú v odobratej vzorke prekročené hodnoty NH_4^+ a táto voda nespĺňa požiadavky vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 636/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch. Z uvedeného je životné prostredie v danej lokalite už v súčasnosti v dôsledku intenzívnej poľnohospodárskej činnosti poškodené, a má preto za to, že správa o hodnotení činnosti je spracovaná nesprávne a v rozpore z platnými právnymi predpismi, keďže v správe o hodnotení činnosti nebol zhodnotený vplyv nevyhnutného intenzívneho hnojenia hnojovicou, ktorá bude vyprodukovaná v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie MŽP SR: Plánované umiestnenie studne pitnej vody pre vodovod v obci Olcnava je podľa priloženej prehľadnej situácie projektu vodovodu lokalizované proti smeru prúdenia vody z farmy ošípaných, preto navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv na tento zdroj pitnej vody.

Navrhovateľ vyprodukovanú hnojovicu odovzdáva zmluvnému odberateľovi, spoločnosti Agro Spišské Vlachy, s.r.o., ktorá ako obhospodarovateľ poľnohospodárskej pôdy pri obhospodarovaní pozemkov je povinná dodržiavať podmienky aplikácie hnojovice do pôdy v zmysle zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov. Kontrolu podmienok aplikácie hnojovice vykonáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky.

V rámci konania bola navrhovaná činnosť vyhodnotená aj v súvislosti s kumulatívnymi a súbežne pôsobiacimi javmi, t. j. následnou aplikáciou hnojovice.

Listom zo dňa 10. 07. 2019 doručila ***obec Olcnava*** návrh na prerušenie konania, v ktorom uvádza, že dňa 11. 06. 2019 podala z dôvodu zistenia nevyhovujúcich hodnôt NH_4^+

v odobratej vzorke v mieste plánovaného umiestnenia studne pitnej vody pre vodovod v obci Olcnava na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky oznámenie o existencii environmentálnej záťaže podľa § 2 ods. 3 zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na Okresný úrad Spišská Nová Ves oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich vznik environmentálnej škody podľa § 26 zákona č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR nebolo oznámené Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky ani Okresným úradom Spišská Nová Ves žiadne konanie, na základe ktorého by bolo opodstatnené prerušenie prebiehajúceho konania.

Oznámenie o environmentálnej záťaži bolo Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky odstúpené SAŽP, ktorá vykonala dňa 16. 07. 2019 terénnu obhliadku. Na základe terénnej obhliadky, zhotovenej fotodokumentácie dostupnej dokumentácie priloženej k oznámeniu o environmentálnej záťaži, ako aj na základe ďalších verejne dostupných dokumentov SAŽP listom č. 16587/2019 zo dňa 14. 08. 2019 oznámila, že lokalita v zmysle zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nespĺňa kritéria pre zaradenie do Informačného systému environmentálnych záťaží (IS ES).

O podkladoch rozhodnutia a o možnosti sa pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k podkladu rozhodnutia i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie boli informovaní účastníci konania listom č. 779/2020-1.7/vt, 5420/2020 zo dňa 31. 01. 2020. Následne bola lehota na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia na základe žiadostí účastníkov konania predĺžená listami č. 779/2020-1.7/vt, 10456/2020 zo dňa 21. 02. 2020 a č. 779/2020-1.7/vt, 15402/2020 zo dňa 23. 03. 2020.

K podkladom rozhodnutia sa vyjadrili:

Združenie domových samospráv *(podanie zo dňa 05. 02. 2020)* na upovedomenie o podkladoch rozhodnutia a o možnosti sa k nim vyjadriť reagovalo žiadosťou o podklady rozhodnutia podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov a súčasne aj o kópiu spisu podľa § 23 ods. 1 a ods. 4 správneho poriadku a žiadosťou o konzultácie. Jeho žiadosť o podklady rozhodnutia bola vybavená v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov. V zmysle § 23 ods. 1 správneho poriadku účastníci konania majú právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov. Združenie domových samospráv však do spisu nahliadnuť neprišilo, preto mu kópia spisu podľa § 23 ods. 1 správneho poriadku poskytnutá nebola. MŽP SR na svojom webovom sídle zverejnilo všetky dokumenty v súlade so zákonom a taktiež informovalo verejnosť o jej právach v súvislosti s predmetným konaním. Zákon umožňuje vykonanie konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, nešpecifikuje však spôsob a formu realizácie konzultácií. Konzultácie môžu byť realizované písomnou alebo ústnou formou, pričom v súlade s § 64 zákona sú ústne konzultácie vykonávané ako ústne pojednávanie podľa § 21 správneho poriadku. Podľa § 21 správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. MŽP SR

v konaní nevykonalo samostatné ústne pojednávane podľa § 21 správneho poriadku, nakoľko to nevyžadovala povaha veci. V tomto prípade MŽP SR umožnilo v konaní vykonať písomné konzultácie, a to najmä prostredníctvom zaslania odôvodneného písomného stanoviska v zmysle ustanovení zákona, ako aj vyjadrenia sa k podkladom rozhodnutia v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku. Taktiež bolo verejnosti umožnené zúčastniť sa verejného prerokovania navrhovanej činnosti, na ktoré je dotknutá obec povinná prizvať aj príslušný orgán, rezortný orgán a dotknutý orgán. Verejné prerokovania sa konali v meste Spišské Vlachy dňa 04. 01. 2019 o 17.00 hod., v obci Bystrany dňa 04. 01. 2019 o 13.00 hod. a v obci Olcnava dňa 08. 01. 2019 o 17.00. V rámci týchto verejných prerokovaní mala verejnosť, vrátane zástupcov Združenia domových samospráv, možnosť konzultovať ústnou formou. Osobitné konzultácie účastníkov konania s navrhovateľom nemajú charakter konzultácií v zmysle § 63 zákona a nie je možné ich zohľadniť v konaní a v rozhodnutí ako konzultácie podľa § 63 zákona.

Mesto Spišské Vlachy listom č. 303/2020 zo dňa 17. 02. 2020, zaslalo vyjadrenie, v ktorom trvá na svojom stanovisku k správe o hodnotení činnosti, v ktorom nesúhlasilo s navýšením počtu ošípaných na farme ošípaných Spišské Vlachy, so zriadením objektu SO 61 – Asanačné veterinárne zariadenie s kapacitou 1,2 t/deň, a žiadalo pri zachovaní doterajšieho počtu ošípaných zmodernizovať prevádzku chovu tak, aby mesto a okolité obce mali možnosť vyhodnotiť a porovnať zlepšenie vplyvu prevádzky na životné prostredie.

Ďalej požadovalo pozastaviť posudzovanie vplyvov na životné prostredie z dôvodu podstatnej zmeny, ktorá nastala po oznámení navrhovateľa o vybudovaní bioplynovej stanice a dopracovať zámer tak, aby sa predmetná investícia, resp. jej dopad na životné prostredie posudzoval v zmysle prílohy č. 1 zákona o IPKZ komplexne a nie oddelene, a po dopracovaní zámeru žiada spracovať správu o hodnotení činnosti podľa zákona a túto spolu s doplneným zámerom predložiť na verejné prerokovanie občanom v dotknutých obciach.

Vyjadrenie MŽP SR: K stanovisku mesta Spišské Vlachy k správe o hodnotení činnosti sa MŽP SR už vyjadrilo v rámci tejto kapitoly.

Navrhovateľ bude hnojovicu odovzdávať zmluvnému odberateľovi, ktorý ju bude vyvážať ako organické hnojivo na aplikáciu do pôdy. MŽP SR v rámci vykonaného konania vyhodnotilo vplyvy navrhovanej činnosti aj v súvislosti s kumulatívnymi a súbežne pôsobiacimi javmi. Vyhodnotenie vplyvov je uvedené v kapitole IV. tohto záverečného stanoviska. MŽP SR nie je kompetentné konať podľa zákona o IPKZ. Postup, ktorý mesto navrhuje nie je v súlade s postupom podľa ustanovení zákona, preto takýto svojvoľný postup MŽP SR nie je oprávnené uplatniť. V prípade budovania bioplynovej stanice, bude táto ako zmena navrhovanej činnosti podliehať zisťovaciemu konaniu podľa zákona.

Ing. Michal Kiššák sa listom zo dňa 24. 02. 2020 vyjadril predovšetkým k odbornému posudku, ktorému vytkol viacero nedostatkov, pričom okruhy problémov sa týkali najmä oddelenia hnojovicového hospodárstva, zriadenia bioplynovej stanice, prevádzky asanačného veterinárneho zariadenia, či absencie zhodnotenia potreby mrchoviska.

Vyjadrenie MŽP SR: Odborný posudok vypracovala odborne spôsobilá osoba zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 66/2014. Spracovateľ posudku vypracoval odborný posudok v súlade s § 36 zákona, pričom odborný posudok je len jedným z podkladov pre vydanie záverečného stanoviska.

Spracovateľ posudku mal v zmysle § 36 ods. 6 písm. a) zákona v odbornom posudku vyhodnotiť úplnosť správy o hodnotení, ktorá je vypracovaná podľa prílohy č. 11 k zákonu. Informácia uvedená v úvode odborného posudku na strane 3, že správa o hodnotení činnosti

bola spracovaná v rozsahu prílohy č. 9 k zákonu je chybná. V ďalších častiach odborného posudku už je správne uvedená informácia, že správa o hodnotení činnosti bola vypracovaná podľa prílohy č. 11 k zákonu.

K oddeleniu hnojovicového hospodárstva sa MŽP SR už v rámci tejto kapitoly vyjadrilo. Aj napriek tomu, že Okresný úrad Spišská Nová Ves vo svojom stanovisku k správe o hodnotení činnosti žiadal, aby celá činnosť bola posudzovaná komplexne a bola povoľovaná integrovaným povolením podľa zákona o IPKZ, na stanovenie takéhoto povoľovania nie je MŽP SR kompetentné, ani nie je oprávnené spájať do jedného konania podnikateľské činnosti dvoch právnych subjektov. MŽP SR v rámci konania hodnotilo navrhovanú činnosť komplexne aj v súvislosti s kumulatívnymi a súbežne pôsobiacimi javmi.

V prípade budovania bioplynovej stanice, bude táto ako zmena navrhovanej činnosti podliehať zisťovaciemu konaniu podľa zákona.

Odborné štúdie, ktoré boli jedným z podkladov pre vydanie záverečného stanoviska vypracovali odborne spôsobilé osoby, pričom tieto štúdie nepreukázali významný negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov. MŽP SR následne na základe vykonaného hodnotenia v kap. VI.3 tohto záverečného stanoviska určilo podmienky na minimalizáciu nepriaznivého vplyvu navrhovanej činnosti.

K asanačnému zariadeniu a k zriadeniu mrchoviska sa už MŽP SR vyjadrilo v rámci tejto kapitoly. Aj vzhľadom na Ing. Kiššákom uvádzanú skutočnosť, že v Slovenskej republike je jediná existujúca kafiléria v Mojšovej Lúčke, je vlastné asanačné zariadenia na spaľovanie uhynutých zvierat vhodným riešením.

Ing. Michal Kiššák zaslal listom zo dňa 25. 03. 2020 doplnenie vyjadrenie k podkladom rozhodnutia, v ktorom uvádza, že snaha navrhovateľa je zrušiť nerentabilný chov prasníc, kancov a ciciakov a nahradiť ho výkrmom za účelom zisku.

Vyjadrenie MŽP SR: Podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikať a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. MŽP SR v súvislosti s tým postupuje v súlade so zákonom, ktorý podľa § 1 ods. 1 písm. a) bodu 2. upravuje postup odborného a verejného posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie navrhovaných činností pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred ich povolením podľa osobitných predpisov. Účelom zákona je v zmysle § 2 zákona najmä zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, objasniť a porovnať výhody a nevýhody navrhovanej činnosti, určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia, získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. MŽP SR má za to, že účel zákona bol v tomto konaní dodržaný.

Obec Olcnava podaním zo dňa 14. 04. 2020, č. j. 537/2020 v 6 bodoch poukazuje na skutočnosť, že spracovaný posudok o vplyvoch navrhovanej činnosti nespĺňa zákonné náležitosti. Obec Olcnava má za to, že v odbornom posudku absentuje akákoľvek hodnotiaca (myšlienková) činnosť spracovateľa posudku a posudok je v prevažnej miere len kompilátom zámeru, správy o hodnotení činnosti a stanovísk jednotlivých účastníkov konania a dotknutých správnych orgánov a posudok neobsahuje akékoľvek vyhodnotenie stanovísk doručených podľa § 35 zákona. Taktiež považuje za nepochopiteľné, že spracovateľ posudku sa v posudku bioplynovou stanicou zaoberá napriek tomu, že vybudovanie bioplynovej stanice nebolo súčasťou predloženej dokumentácie. Z uvedených dôvodov má obec Olcnava za to, že

odborný posudok, ktorý je jedným z najzásadnejších podkladov rozhodnutia, nie je spracovaný správne.

V bode 7. obec Olcnava poukazuje na štúdiu spracovanú Mgr. Jiřím Bílekom, Ph. D. s návrhom monitoringu pre lokalitu ošipárne v Spišských Vlachoch a jeho cenovou kalkuláciou, ktorú si nechal spracovať účastník konania Morfeus s.r.o., ktorú obec Olcnava priložila k predmetnému stanovisku. Vzhľadom na to, že aj spracovateľ odborného posudku v časti „Doporučený monitoring zložiek životného prostredia“ uvádza potrebu „počas prevádzky navrhovanej činnosti vykonávať monitoring znečistenia ovzdušia“ obec Olcnava žiada, aby v prípade vydania súhlasného stanoviska bola navrhovateľovi stanovená záväzná povinnosť realizovať monitoring znečistenia ovzdušia kontinuálnym monitorovacím systémom v rozsahu navrhnutom Mgr. Jiřím Bílekom, Ph. D. v predloženej štúdii.

Vyjadrenie MŽP SR: Odborný posudok vypracovala odborne spôsobilá osoba podľa § 61 zákona zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Ustanovenie § 36 ods. 5 zákona uvádza, čo sa má v odborom posudku najmä vyhodnotiť. Stanoviská sú uvedené v odbornom posudku na str. 24 – 36, pričom väčšina stanovísk od orgánov štátnej správy neobsahovali pripomienky, preto nebolo opodstatnené sa v rámci odborného posudku k takýmto stanoviskám vyjadrovať. Ostatné stanoviská podľa § 35 zákona spracovateľ posudku vyhodnotil v dostatočnom rozsahu.

Ako už bolo uvedené vyššie, v prípade budovania bioplynovej stanice, bude táto ako zmena navrhovanej činnosti podliehať zisťovaciemu konaniu podľa zákona.

MŽP SR uvádza, že posudok je len jedným z podkladov pre vydanie záverečného stanoviska, pričom MŽP SR pri vypracovávaní záverečného stanoviska prihliadalo aj na správu o hodnotení činnosti, doručené stanoviská a ďalšie všeobecne známe skutočnosti alebo skutočnosti známe správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti.

V priloženej štúdii sa o. i. uvádzajú aj metódy na znižovanie zápachu v chovoch ošípaných, z ktorých niektoré sú už v súčasnosti používané a niektoré sú premietnuté do kapitoly VI.3. tohto záverečného stanoviska. Nakoľko nie je jednoznačne preukázaný pôvodca zápachu, ktorý môže pochádzať od viacerých producentov, nepovažuje MŽP SR za opodstatnené ukladať podmienku realizácie uvedeného monitorovacieho systému navrhovateľovi. MŽP SR v rámci kap. VI.3. určilo podmienky, ktoré spolu s existujúcimi opatreniami eliminujú nepriaznivý vplyv zápachu z navrhovanej činnosti.

Spoločnosť ***Morfeus s. r. o.*** zaslala listom zo dňa 14. 04. 2020 stanovisko a návrh na prerušenie konania, ktoré mala v 6 bodoch totožný obsah ako stanovisko obce Olcnava č. j. 537/2020 zo dňa 14. 04. 2020, okrem bodu 7., v ktorom navrhuje prerušiť konanie a to do rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vo veci žaloby o nezákonnosť rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, vedenej pod spisovou značkou 5S/166/2019.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR sa k pripomienkam totožným s pripomienkami ako vo vyjadrení obce Olcnava vyjadrilo vyššie.

K návrhu na prerušenie konania MŽP SR uvádza, že SAŽP ako poverená organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 10 zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonala na základe oznámení o existencii environmentálnej záťaže dve kontroly lokality a ani v jednom prípade nezistila, že by lokalita spĺňala kritériá pre zaradenie do Informačného systému environmentálnych záťaží. MŽP SR nemá dôvod spochybňovať odborné stanovisko poverenej organizácie vo veci identifikácie environmentálnej záťaže a pravdepodobnej environmentálnej

záťaže v zmysle ustanovení § 2 zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. MŽP SR zároveň neeviduje, že by Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, vydávalo v súvislosti s identifikáciou environmentálnej záťaže a pravdepodobnej environmentálnej záťaže akékoľvek rozhodnutie, ktoré by mohlo byť podkladom pre vydanie záverečného stanoviska, preto nepovažuje za opodstatnené prerušovať konanie, z dôvodu rozhodovania Krajského súdu v Bratislave o nezákonnosti takéhoto rozhodnutia.

Jaroslav Salaj, ako zástupca petičného výboru, listom zo dňa 29. 04. 2020, zaslal vyjadrenie, v ktorom sa vyjadruje k odbornému posudku a poukazuje na nedostatky posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a obyvateľov dotknutého mesta a obcí, najmä spochybňuje proces posudzovania z dôvodu, že napriek tomu, že skladovanie hnojovice prevádzkuje iná spoločnosť, nebolo pre navýšenie skladovania hnojovice vykonané posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona. Taktiež neboli brané do úvahy aktuálne sťažnosti obyvateľov na zápach pochádzajúci z farmy ošípaných a taktiež šíriaci sa pri aplikácii hnojovice do pôdy.

Tiež upozorňoval na absenciu ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľov navrhovanou ventiláciou ustajňovacích priestorov, a tiež že napriek prísľubu na verejnom prerokovaní nebol spoločnosťou Agro Spišské Vlachy, s.r.o. zverejnený hnojný plán a spoločnosť Agro Spišské Vlachy, s.r.o. nemá dostatočné množstvo pozemkov na aplikáciu hnojovice. Taktiež dodal, že možnosť overiť si funkčnosť asanačného veterinárneho zariadenia, ktorú mali účastníci exkurzie na slepačej farme v Bystričanoch, ktorú zorganizoval navrhovateľ je zavádzajúca, nakoľko farma v Bystričanoch využíva asanačné zariadenie len občas a vôbec sa nedá porovnať s prevádzkou farmy ošípaných, ktorá plánuje spaľovať denne 1,2 t uhynutých ošípaných.

Za pochybenie spracovateľa posudku považuje aj to, že ignoroval žiadosť Okresného úradu Spišská Nová Ves, odboru starostlivosti o životné prostredie, aby celá činnosť farmy bola posudzovaná komplexne a povoľovaná integrovaným povolením podľa zákona o IPKZ.

Podotýka, že vzorky vody zo studní v obci Olcnava, pre ktoré SAŽP robila rozbor vody, a výsledky boli dobré, sa brali zo studní zamestnancov a rodinných príslušníkov spoločnosti Agro Spišské Vlachy, s.r.o., ktorá realizuje aplikáciu hnojovice do pôdy, preto považuje zistenia SAŽP za pochybné a skresľujúce.

Uvádza zdokumentovanie aplikácie hnojovice videozáznamom. Tiež uvádza, že v bezprostrednom susedstve farmy ošípaných sa nachádza 24 pozemkov, ktoré sú v chránenom vtáčom území Volovské vrchy, ktorých výpis z listu vlastníctva priložil v prílohe.

Upozorňuje na skutočnosť, že studňa, ktorá slúži ako zdroj vody pre prevádzku farmy sa nachádza v záplavovom pásme rieky Hornád, ktorá bola v roku 2010 zaplavená a kontaminovaná.

Dodáva, že pôvodné koryto rieky Hornád má byť z dôvodu výskytu vzácneho druhu rýb vyhlásené za chránenú krajinnú oblasť európskeho významu a farma ošípaných svojou činnosťou a tvorbou hnojovice, ako aj zberná nádrž hnojovice, ohrozuje územie pôvodného koryta rieky Hornád.

<u>Vyjadrenie MŽP SR:</u> Ako už MŽP SR uviedlo, v rámci vykonaného posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie bola navrhovaná činnosť posudzovaná aj v súvislosti s kumulatívnymi a súbežne pôsobiacimi javmi nasledovného nakladania s hnojovicou, ktoré vykonáva spoločnosť Agro Spišské Vlachy, s.r.o. Spoločnosť Agro

Spišské Vlachy, s.r.o. nie je navrhovateľom navrhovanej činnosti a okrem vyhodnotenia nepriamych vplyvov nakladania s hnojovicou, ktoré MŽP SR vyhodnotilo v rámci tohto záverečného stanoviska, nie je činnosť spoločnosti Agro Spišské Vlachy, s.r.o. predmetom tohto konania. Ku komplexnému posudzovaniu farmy ošípaných a povoľovaniu integrovaným povolením podľa zákona o IPKZ sa MŽP SR v rámci záverečného stanoviska už niekoľko krát vyjadrilo.

K prevádzke asanačného zariadenia MŽP SR uvádza, že to bude v prevádzke tiež podľa potreby v súvislosti s počtom uhynutých zvierat. V záujme navrhovateľa je mať čo najnižší úhyn ošípaných a teda aj s tým súvisiacu čo najnižšiu prevádzku asanačného veterinárneho zariadenia. Práve skutočnosť, že v Slovenskej republike je jediná existujúca kafiléria v Mojšovej Lúčke, a z dôvodu zamedzenia šírenia afrického moru ošípaných, je vlastné asanačné zariadenia na spaľovanie uhynutých zvierat vhodným riešením.

Spochybňovanie výsledkov rozboru vody na základe skutočnosti, že vzorky boli odoberané zo studní zamestnancov spoločnosti Agro Spišské Vlachy s.r.o., resp. ich rodinných príslušníkov, považuje MŽP SR za neopodstatnené, nakoľko nie je možné zabezpečiť, aby obyvatelia tej istej obce, ktorí sú zamestnancami spoločnosti Agro Spišské Vlachy s.r.o., resp. ich rodinnými príslušníkmi, mali odlišné výsledky rozboru vody ako ostatní obyvatelia obce.

K pozemkom, ktoré sa nachádzajú v blízkom okolí farmy, a ktoré p. Salaj uvádza ako pozemky, ktoré sú v chránenom vtáčom území Volovské vrchy, MŽP SR uvádza, že tieto parcely nie sú súčasťou Chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 196/2010 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Volovské vrchy. Poznámka uvedená v čiastočných výpisoch listov vlastníctva, že sa parcely nachádzajú v chránenom vtáčom území Volovské vrchy, ktorých kópie zaslal p. Salaj, sa vzťahuje na celý list vlastníctva, v ktorom sa nachádzajú aj parcely patriace do v Chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy, nevzťahuje sa však na tie parcely, ktoré uvádza v stanovisku p. Salaj. Chránené vtáčie územie Volovské vrchy je od areálu farmy vzdialené cca 800 m.

V prípade kontaminácie studne bude navrhovateľ povinný zabezpečiť vodu pre farmu ošípaných z iných zdrojov.

Pri posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti sa nezistilo ohrozenie vodných pomerov. Nádrže a zariadenia na hnojovicu podliehajú skúškam tesnosti a pravidelným kontrolám, preto sa pri bežnej prevádzke a dodržania platných predpisov nepredpokladá vplyv na koryto rieky Hornád. Nakoľko farma je v blízkosti starého koryta už teraz, a už pri súčasnej prevádzke farmy bol zaznamenaný výskyt vzácneho druhu ryby, nie je predpoklad, že by tento výskyt bol prevádzkou farmy ohrozený.

Mgr. Jozef Salaj, správca Nadácie Jozefa Salaja pre Spišské Vlachy a Spiš, doručil dňa 18. 05. 2020 vyjadrenie k odbornému posudku, ktoré je obsahovo totožné s vyjadrením zástupcu petičného výboru Jaroslava Salaja zo dňa 29. 04. 2020, ku ktorému sa MŽP SR vyjadrilo vyššie. Okrem toho Mgr. Jozef Salaj uvádza, že ako predseda petičného výboru sa rozhodli opätovne predložiť petície proti rozšíreniu ošipárne. MŽP SR však do vydania záverečného stanoviska nemá vedomosť o predložení ďalšej petície. V zmysle organizačného poriadku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky je pre vybavovanie petícií v zmysle zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov kompetentný odbor práva, oddelenie sťažností a petícií.

Na opätovné upovedomenie o podkladoch rozhodnutia reagovalo ***Združenie domových samospráv*** *(podanie zo dňa 06. 11. 2020)* žiadosťou o podklady rozhodnutia a žiadosťou

o konzultácie. Identickú žiadosť o podklady rozhodnutia a žiadosť o konzultácie preložilo ***Združenie domových samospráv*** aj podaním *zo dňa 10. 12. 2020.* Ide o identické žiadosti ako v podaní Združenia domových samospráv zo dňa 05. 02. 2020, ktorým reagovalo na upovedomenie o podkladoch rozhodnutia zo dňa 31. 01. 2020, a ku ktorému sa MŽP SR v rámci tejto kapitoly už vyjadrilo.

Združenie domových samospráv doručilo na MŽP SR podanie *zo dňa 02. 12. 2020* označené ako „Písomná konzultácia podľa §63 a §65g zákona EIA“, v ktorom žiada záverečným stanoviskom odporučiť nulový variant, t. j. nerealizovať navrhovanú činnosť a to najmä z dôvodu nesúhlasu dotknutých obcí.

Nulový variant prestavuje stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. Nakoľko v súčasnosti na základe doručených stanovísk možno súčasný stav považovať za nepriaznivý, MŽP SR rozhodlo tak ako je uvedené v kapitole VI.1. a VI.2. tohto záverečného stanoviska, s určením opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Podaním *zo dňa 23. 12. 2020* označeným ako „Písomná konzultácia podľa §63 a §65g zákona EIA (druhá iterácia)“ sa ***Združenie domových samospráv*** stotožnilo s námietkami a vyjadreniami spoločnosti Morfeus s. r. o. a obce Olcnava. K predloženým námietkam a vyjadreniam spoločnosti Morfeus s. r. o. a obce Olcnava sa MŽP SR vyjadrilo v rámci tejto kapitoly.

Ďalej požadoval navrhovanú činnosť porovnať so zmenou navrhovanej činnosti „Dostavba chovu ošípaných“, navrhovateľa AGROVÝKRM a.s., Jablonická cesta 2/2686, 905 01 Senica. Uvedená zmena navrhovanej činnosti je realizovaná na farme v Senici, čo je lokalita dostatočne vzdialená, aby sa činnosti akokoľvek ovplyvňovali a činnosť vykonáva iný subjekt, preto MŽP SR považuje akékoľvek spájanie týchto činností za neopodstatnené.

Združenie domových samospráv zaujímalo, či je navrhovateľ certifikovaný niektorým certifikačným systémom pre poľnohospodárstvo (napr. GLOBAL, GAP., HACCP, GRASP). Ide o súkromnoprávne štandardy pre správne poľnohospodárske postupy a potravinárstvo, ktoré zahŕňajú požiadavky na bezpečnosť potravín, ochranu práce, ochranu zvierat a životného prostredia. Certifikácia niektorým z uvedených certifikačných systémov je nad rámec platnej legislatívy, preto MŽP SR považuje informáciu o certifikácii z hľadiska prebiehajúceho konania za irelevantnú.

Združenie domových samospráv tiež žiadalo o informácie o ekologicky zodpovednom poľnohospodárstve praktizovanom navrhovateľom v areáli farmy v Spišských Vlachoch, hoci nemusí priamo súvisieť s predmetným zámerom. Nedostatok vidí v tom, že navrhovateľ odmieta návrhy na implementáciu ekologických opatrení smerujúcich k obnove prirodzenej biodiverzity územia. Združenie domových samospráv však nekonkretizovalo o aké návrhy ide, k pripomienkam a požiadavkám doručeným Združením domových samospráv k správe o hodnotení činnosti sa MŽP SR vyjadrilo v rámci tejto kapitoly. Opatrenia a podmienky na elimináciu súčasného nepriaznivého stavu určilo MŽP SR v kap. VI.3. tohto záverečného stanoviska a podmieňujú realizáciu navrhovanej činnosti.

V závere Združenie domových samospráv opätovne žiada, tak ako vo vyjadrení zo dňa 02. 12. 2020, záverečným stanoviskom odporučiť nulový variant.

Dňa 30. 12. 2020 bol na MŽP SR doručený list, ktorým ***Okresný úrad Spišská Nová Ves*** zaslal záznam z pracovného stretnutia k problematike navrhovanej činnosti a k aplikácii močovky a hnojovice na poľnohospodársku pôdu.

Pracovné stretnutie bolo venované okrem navrhovanej činnosti aj aplikácii hnojovice na poľnohospodársku pôdu. Aplikácia hnojovice na poľnohospodársku pôdu však nie je predmetom posudzovanej navrhovanej činnosti, nakoľko navrhovateľ vykonáva len živočíšnu výrobu a produkovanú hnojovicu zmluvne odovzdáva inému subjektu.

Výhrady boli aj k tejto skutočnosti a Okresný úrad Spišská Nová Ves v zázname z pracovaného rokovania žiadal, aby celá navrhovaná činnosť bola posudzovaná a povoľovaná komplexne, a aj skladovanie a likvidácia hnojovice podliehala posúdeniu a integrovanému povoleniu.

Predmetom zákona o posudzovaní vplyvov je odborné a verejné posudzovanie predpokladaných vplyvov na životné prostredie navrhovanej činnosti v rozsahu, v akom bola navrhovateľom predložená dokumentácia na posúdenie navrhovanej činnosti a v akom bude navrhovaná činnosť následne povoľovaná podľa osobitných predpisov, pričom MŽP SR nie je povoľujúcim orgánom pre navrhovanú činnosť, a predmetom konania nie je právny subjekt, ktorý s hnojovicou nakladá. V rámci procesu posudzovania sú však vplyvy navrhovanej činnosti posudzované komplexne, teda aj v súvislosti s kumulatívnymi a súbežne pôsobiacimi javmi.

Požiadavky týkajúce k navrhovanej činnosti ohľadom uloženia povinnosti spaľovania len vlastných uhynutých zvierat sa MŽP SR vyjadrilo vyššie a táto požiadavka je určená aj v kap. v kap. VI.3. tohto záverečného stanoviska, požiadavka na elimináciu zápachu pračkami vzduchu je premietnutá do kap. VI.3. tohto záverečného stanoviska.

K pripomienke, že pri posudzovaní navrhovanej činnosti nebolo požiadané o stanovisko Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Spišská Nová Ves MŽP SR uvádza, že Regionálna veterinárna a potravinová správa Spišská Nová Ves bola informovaná o zámere so žiadosťou o zaslanie stanoviska listom č. 4557/2018-1.7/vt zo dňa 06. 03. 2018, ktorý úrad prebral dňa 12. 03. 2018, úradu bol tiež zaslaný rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti č. 4557/2018-1.7/vt zo dňa 27. 04. 2018, ktorý úrad prebral dňa 09. 05. 2018, a o správe o hodnotení činnosti so žiadosťou o zaslanie stanoviska bol úrad informovaný listom č. 4557/2018-1.7/vt, 62565/2018, zo dňa 27. 11. 2018, ktorý úrad prebral dňa 06. 12. 2018, čiže pripomienka, že MŽP SR v konaní vo veci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti nepožiadalo o stanovisko Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Spišská Nová Ves je nepravdivá.

Spoločnosť ***Morfeus s. r. o.*** zaslala listom zo dňa 23. 12. 2020 stanovisko, ktorým využila možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a poukazuje najmä svoje vyjadrenia v predchádzajúcich podaniach.

Taktiež namieta, že príslušný orgán nedoručil zámer všetkým dotknutým obciam. V čase predloženia zámeru nebola navrhovateľom v zámere, ani MŽP SR identifikované, že by navrhovaná činnosť mohla svojím vplyvom zasiahnuť územie okolitých obcí, a v čase predloženia zámeru spĺňalo definíciu dotknutej obce podľa § 3 písm. q) zákona len mesto Spišské Vlachy, na ktorého území sa má navrhovaná činnosť realizovať. Vplyvy následného nakladania s hnojovicou (vývoz, aplikácia), ktorá ale nie je predmetom činnosti navrhovateľa a nie je navrhovanou činnosťou, nenapĺňajú znenie § 3 písm. q) zákona.

Pripomienky doručené k rozsahu hodnotenia boli s súlade s § 30 ods. 8 zákona po vyhodnotení doručené navrhovateľovi (listom č. 4557/2018-1.7/vt, 53489/2018 zo dňa 09. 10. 2018).

K vyjadreniam ohľadom správy o hodnotení činnosti, odborného posudku a žaloby o nezákonnosť rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, vedenej pod spisovou značkou 5S/166/2019 sa MŽP SR vyjadrilo vyššie.

Listom zo dňa 26. 02. 2021 doručila spoločnosť ***Morfeus s. r. o.*** podanie označené ako „DOPLNENIE NOVOTY DO SKUTKOVÉHO STAVU A OPAKOVANÝ NÁVRH NA PRERUŠENIE KONANIA“, v ktorom poukazuje na podozrenie z protiprávneho nakladania s odpadom vyprodukovaným súčasnou prevádzkou farmy.

Z podania nie je zrejmé o aký odpad ide. Navrhovateľ je povinný produkovaný odpad odovzdávať v súlade s platnou legislatívou a všeobecne záväzným nariadením obce oprávnenej osobe. Na hnojovicu produkovanú prevádzkou farmy sa však zákon o odpadoch nevzťahuje. Hnojovicu navrhovateľ odovzdáva zmluvnému odberateľovi.

Nakoľko konanie o posudzovaní vplyvov navrhovaných činností prebieha pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred ich povolením podľa osobitných predpisov, navrhovaná činnosť, ktorá je predmetom tohto konanie nie v súčasnosti povolená ani realizovaná, preto skutočnosti poukazujúce na aktuálny nezákonný stav nepochádzajú z navrhovanej činnosti, ktorá je predmetom konania. Navrhovateľ v prípade realizácie navrhovanej činnosti musí dodržať podmienky záverečného stanoviska a povolenia. MŽP SR za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska., považuje navrhovanú činnosť za realizovateľnú, aj v porovnaní s nulovým variantom. V prípade podozrenia na porušovanie týchto podmienok sú oprávnené konať kompetentné kontrolné orgány.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Mgr. Veronika Tencerová

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Mgr. Barbora Donevová
poverená vykonávaním funkcie riaditeľa odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 05. 11. 2021

IX. INFORMÁCIA PRE POVOĽUJÚCI ORGÁN O DOTKNUTEJ VEREJNOSTI

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone má záujem na takom konaní.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona, t. j. prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 ods. 6, odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 3, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 správneho poriadku.

Dotknutou verejnosťou v procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie je:

Morfeus s. r. o., Dunajská 15B, 811 08 Bratislava
Združenie domových samospráv, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava
Bc. Daniel Pacovský, Stará 269/6, 602 00 Brno, Česká republika
Mgr. Elena Pacovská, Včelná 876/15, 053 61 Spišské Vlachy
Renáta Kičinová, Cintorínska 13, 053 61 Spišské Vlachy
Pavol Kičin, Cintorínska 13, 053 41 Spišské Vlachy
Mgr. Martina Holotňáková, Stará 6, 602 00 Brno, Česká republika
Mário Duľa, Zelená 6, 053 61 Olcnava
Ing. Michal Kiššák, Hornádska 963/35, 053 61 Spišské Vlachy
Urbárska spoločnosť Olcnava, pozemkové spoločenstvo, Hornádska 11, 053 61 Olcnava
Mgr. Jozef Salaj, správca Nadácie Jozefa Salaja pre Spišské Vlachy a Spiš, Dunajská 15B, 811 08 Bratislava
Jaroslav Salaj, starosta obce Olcnava, Zelená 245/8, 053 61 Olcnava (ako predkladateľ petície obyvateľov obce Olcnava)
Jaroslav Salaj, starosta obce Olcnava, Zelená 245/8, 053 61 Olcnava (ako predkladateľ petície obyvateľov obce Spišský Hrušov)
Ondrej Faith, starosta obce Hincovce, 053 63 Hincovce 10

X. POUČENIE O ODVOLANÍ

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 ods. 1 zákona rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto záverečnému stanovisku možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásty deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 7 zákona.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Doručuje sa:

(elektronicky)

1. Agrovýkrm Spiš, s.r.o., 919 08 Boleráz 413
2. Mestský úrad Spišské Vlachy, SNP 34, 053 61 Spišské Vlachy
3. Obecný úrad Bystrany, Bystrany 121, 053 62 Bystrany
4. Obecný úrad Olcnava, Jarná 2, 053 61 Olcnava
5. Obecný úrad Hincovce, Hincovce 28, 053 63 Spišský Hrušov
6. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
7. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice, Rumanova 14, 040 53 Košice
8. Úrad Košického samosprávneho kraja, Nám. Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
9. Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves
10. Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor krízového riadenia, Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves
11. Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves
12. Regionálna veterinárna a potravinová správa Spišská Nová Ves, Duklianska 46, 052 01 Spišská Nová Ves
13. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi, A. Mickiewicza 6, 052 20 Spišská Nová Ves
14. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi, Brezová 30, 052 01 Spišská Nová Ves
15. Morfeus s. r. o., Dunajská 15B, 811 08 Bratislava
16. Urbárska spoločnosť Olcnava, pozemkové spoločenstvo, Hornádska 11, 053 61 Olcnava
17. Združenie domových samospráv, P.O.BOX 218, 850 00 Bratislava

(poštou)

18. Bc. Daniel Pacovský, Stará 269/6, 602 00 Brno, Česká republika
19. Mgr. Elena Pacovská, Včelná 876/15, 053 61 Spišské Vlachy
20. Renáta Kičinová, Cintorínska 13, 053 61 Spišské Vlachy
21. Pavol Kičin, Cintorínska 13, 053 41 Spišské Vlachy
22. Mgr. Martina Holotňáková, Stará 6, 602 00 Brno, Česká republika
23. Mário Ďuľa, Zelená 6, 053 61 Olcnava
24. Ing. Michal Kiššák, Hornádska 963/35, 053 61 Spišské Vlachy
25. František Žiga, starosta obce Bystrany, Bystrany 121, 053 62 Bystrany
26. Mgr. Jozef Salaj, správca Nadácie Jozefa Salaja pre Spišské Vlachy a Spiš, Dunajská 15B, 811 08 Bratislava
27. Jaroslav Salaj, starosta obce Olcnava, Zelená 245/8, 053 61 Olcnava (ako predkladateľ petície obyvateľov obce Olcnava)
28. Jaroslav Salaj, starosta obce Olcnava, Zelená 245/8, 053 61 Olcnava (ako predkladateľ petície obyvateľov obce Spišský Hrušov)
29. Ondrej Faith, starosta obce Hincovce, 053 63 Hincovce 10

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Doložka právoplatnosti

Číslo spisu: 476/2021-1.7, 111/2022-1.7, 105/2023-1.7, 1034/2024-1.7
Číslo registratúrneho záznamu: 60569/2021
Názov dokumentu: Chov ošípaných - zefektívnenie prevádzky, farma ošípaných Spišské Vlachy - záverečné stanovisko
Dátum vydania rozhodnutia: 05.11.2021

Dátum nadobudnutia právoplatnosti: 07.08.2024

Dátum vytvorenia doložky: 10.09.2024
Vytvoril: Tencerová Veronika, Mgr.